

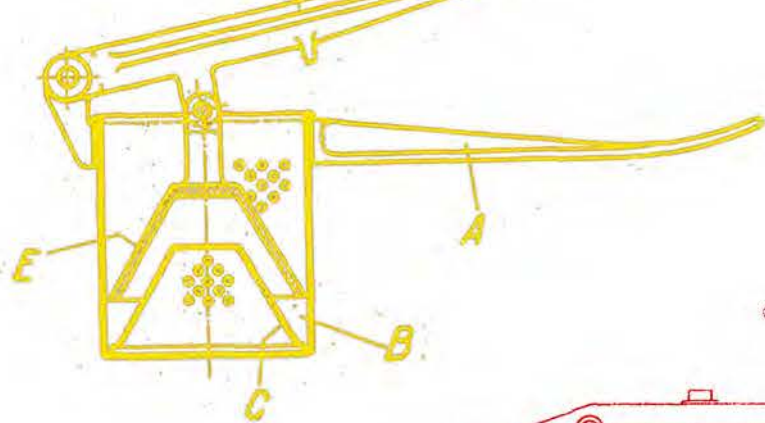
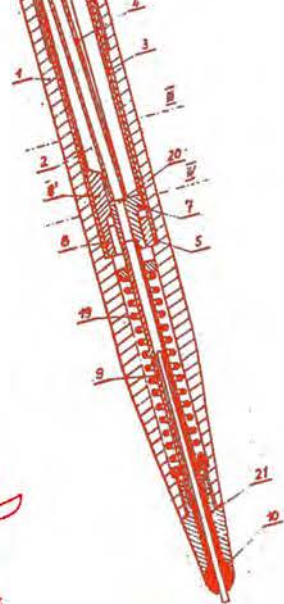
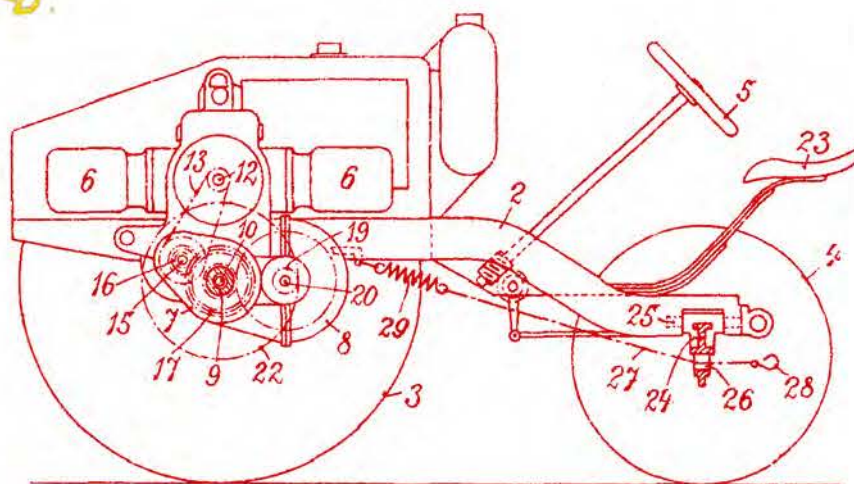

Fig. 1.

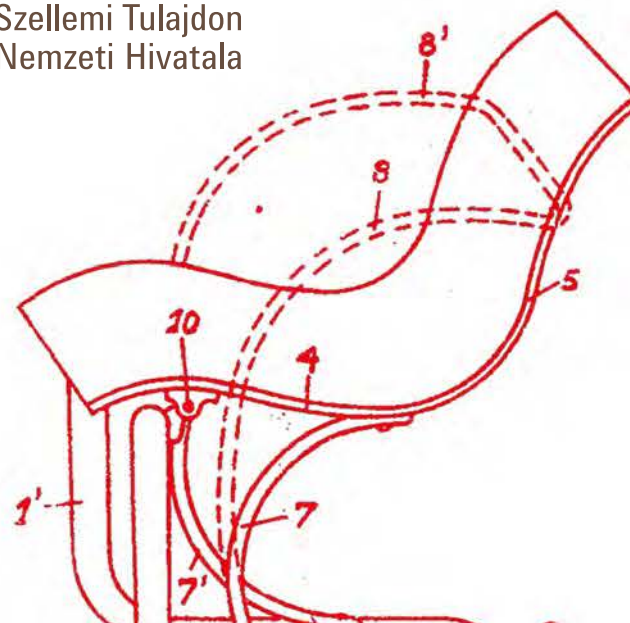
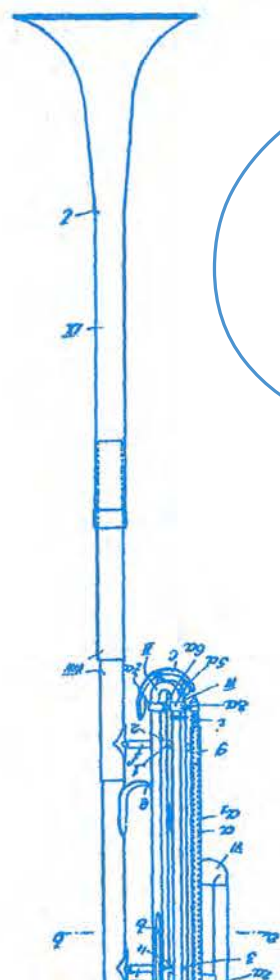

Tények & Adatok

2023

Szellemi Tulajdon
Nemzeti Hivatala

Tartalomjegyzék

2023 jeles évfordulói

250 évvel ezelőtt, 1773. augusztus 30-án	született Pollack Mihály építész, a magyar klasszicista építészet egyik nagymestere
205 évvel ezelőtt, 1818. július 1-jén	született Semmelweis Ignác orvos, a gyermekágyi láz kóroktanának megalapítója
200 évvel ezelőtt, 1823. január 1-jén	született Petőfi Sándor költő, forradalmár
200 évvel ezelőtt, 1823. január 20-án	született Madách Imre magyar költő, drámaíró
175 évvel ezelőtt, 1848. július 27-én	született Eötvös Loránd fizikus, feltaláló, politikus, egyetemi tanár, az MTA elnöke; legismertebb találmánya a nevét viselő torziós inga
125 évvel ezelőtt, 1898. február 11-én	született Szilárd Leó atomfizikus, a nukleáris láncreakció alkalmazhatóságának egyik felfedezője
125 évvel ezelőtt, 1898. december 21-én	Pierre és Marie Curie felfedezte a rádiumot
120 évvel ezelőtt, 1903. december 28-án	született Neumann János matematikus, a mai számítógépek elvi megalapozója

4

Elnöki
köszöntő

8

A szellemi
értékek
védelme

10

Ügyfél-
központú
hatóság

40

Jogszabályok
előkészítése

42

Szerzői jogi
hatóság

46

Nemzetközi
szak-
diplomácia

50

Fókuszban
a szemlélet-
formálás

62

Hatékony
intézmény-
működtetés

66

Testületek

Elnöki köszöntő

Tisztelt Olvasók!

Közel egy éve a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának élén büszkén mutatom be Önöknek a 2023. évi Tények és adatok kiadványunkat, amely a hivatal tevékenységének főbb eredményeit és jellemzőit vázolja fel.

A kötet megvonja a nemzeti iparjogvédelmi és szerzői jogi hatósági tevékenység előző évi mérlegét, tudósít a sikeres jogszabály-előkészítési, hatósági munkákról, a szolgáltatások terén elért eredményekről és egyben utal a közeljövő tennivalóira is.

Az SZTNH az innovációs ökoszisztéma meghatározó szereplőjeként 2023. évi tevékenységét a hazai és nemzetközi kihívások és változások közepette hagyományosan magas színvonalon végezte.

A 2023-ban ünnepelt számos hazai évforduló közül kiemelkedik Neumann János matematikus, a mai számítógépek elvi megalapozója születésének 120 éves évfordulója. Álljon itt a tudós örökvényű mondása „Ha valaki nem hiszi, hogy a matematika egyszerű, az azért van, mert még nem jött rá, hogy milyen bonyolult az élet.”

A Neumann János nevét viselő innovációs stratégiát 2023-ban fogadta el a parlament, amelynek fókuszában a tudás alapú gazdaság megerősítése áll, az egyetemek, valamint a kutatóintézetek és a gazdaság összekapcsolása. A program számos, a szellemi tulajdon védelmére fókuszáló, konkrét intézkedést fogalmazott meg.

A kormányzati intézkedésekben is testet öltött javaslatok az SZTNH tevékenységi körét is érintették, mivel a Magyar Formatervezési Tanácsot és a K+F tevékenység minősítését 2023. szeptember 1-jével az SZTNH-ból áttelepítették a Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Hivatalba, illetve a Nemzeti Innovációs Ügynökségbe.

2023. évben sikerült a Hivatal megújult hatósági portfóliójához igazítanunk a szervezeti struktúrát. Az év elején jelentkező magas fluktuációs arányt sikerült leszorítanunk, és a megújított hivatali struktúrában új vezetők kinevezésével sikerült a hatósági területeken elkezdni a minőségi szakmai építkezést. Mindezek mellett előkészítettük a következő 4 évre vonatkozó hivatali stratégiát és megkezdtük a felkészülést a 2024 második felében esedékes magyar elnökség szellemi tulajdonvédelemhez kapcsolódó feladataira.

Az iparjogvédelmi aktivitást növelő intézkedések egyes célzott bejelentői csoportoknál (KKV-k, egyetemek, kutatóintézetek) 75%-kal csökkentették a bejelentési és fenntartási díjakat, amitől a döntéshozók a bejelentésszám növekedését várják. Kedvezőtlen ugyanakkor, hogy a KKV-k és a kutatóintézetek esetében a díjkedvezmények de minimis támogatásként történő kezelése mind az ügyfelek, mind a hivatal oldalán túlzó adminisztratív terhekkel jár, ami igénybevételüket csökkenti. Ez már 2024 első negyedévének bejelentői adataiban is tetten érhető volt. Ugyanakkor a 2023-as év egyik legnagyobb sikere, hogy aktívan részt vállaltunk az Európai Szabadalmi Szervezet díjkedvezményrendszerének kialakításában és elfogadásában, amely a Neumann János program kedvezményezett körére terjed ki és 2024. április 1-től 30% díjkedvezményt tesz lehetővé e kör számára az európai szabadalomengedélyezési eljárás hivatali díjaiból.

Kedvező tendencia az elektronikus ügyintézés folyamatos fejlődése a hivatalban, az elektronikus bejelentések részaránya folyamatosan nő. Ebbe a trendbe illeszkedik az a fejlesztés, hogy 2023 szeptemberétől a hivatali ügyfelek már a virtuális bankkártyaterminálon (VPOS-felületen keresztül) is teljesíthetik hatóságidíj-befizetéseiket. A digitalizáció további előmozdítása érdekében 2024. január 1-jétől az elektronikus úton benyújtott bejelentések 15%-os díjkedvezményben részesülnek.

Optimizmusra ad okot, hogy az előző évhez képest a hazai bejelentők iparjogvédelmi aktivitása lendületet kapott számos oltalmi forma esetében (pl. védjegy, design). A szabadalmi területen, bár a hazai szabadalmi bejelentések területén még nem történt meg a trendváltás, ugyanakkor sikerült a magyar bejelentők külföldi szabadalmi aktivitását kis mértékben pozitívan előmozdítani.

Kedvező fejleményként könyvelhető el a bruttó és nettó hivatali ügyintézési idő csökkenése a nemzeti szabadalmi és védjegyeljárásokban, úgy érezzük, hogy a jogi és minőségi feltételek betartásához szükséges időminimum szintjét sikerült elérnünk.

Az SZTNH jelentősen felgyorsította az eljárást a formatervezésiminta-oltalmi szabályozás módosításával. E módosítás eredményeként a hivatal már nem végzi el ex officio az újdonság és egyéni jelleg követelményének való megfelelés vizsgálatát, és kutatási jelentést sem készít, viszont 2024. január 1-től az ügyfelek számára bevezetésre kerül az oltalmazhatósági vélemény.

A szerzői jog területén hatalmas változást hozott a generatív mesterséges intelligencia fejlődése, így a hatósági és jogszabályvéleményezési feladatok mellett az SZTNH nagy hangsúlyt fektetett az e kérdéssel kapcsolatos tudományos és ismeretterjesztő tevékenység ellátására. Amellett, hogy a hivatali kollégák számos rendezvényen adtak elő e témában, komoly publikációs műhelymunka is zajlik e területen. Az uniós soros elnökségi időszak alatt is kiemelt témaként tekintünk e folyamatok szakértői szintű szellemi tulajdoni értékelésére.

Az elmúlt év prioritásait alkotta az egyetemekkel és a KKV-kkal való kapcsolat további erősítése, aktivitásuk növelése, ügyfélként való megnyerésük. Öröndetes, hogy 2023-ban a legtöbb nemzeti szabadalmi bejelentést benyújtó intézmények között szerepeltek már a hazai egyetemek is. Az egyetemek és a hivatal közötti együttműködések olyan új területekkel bővültek, mint pl. a szellemi tulajdon-diagnózis vizsgálat vagy az egyetemi tudástranszferrel foglalkozó központok szakmai támogatása, továbbá a távoktatás megújítása és bővítése.

Egyre népszerűbb az egyetemeken a szellemi tulajdon témakörében a távoktatási képzési forma. Míg 2021-ben még csak 758 hallgató, 2022-ben 1 854 hallgató vizsgázott a hivatal távoktatási tananyagából, addig 2023-ban a 2021. évi létszám 3-szorosa, 2 277 felsőoktatási hallgató vett részt ebben a képzési formában.

Az SZTNH két fontos üzenettel szólította meg a kiemelt célcsoportot jelentő KKV-kat: az ingyenes, megújult IP Scan (szellemivagyon-diagnózis) szolgáltatás és az oltalom szerzési források (EUIPO KKV Alap és NKFIH IPARJOG pályázat) hatékony üzeneteknek bizonyultak, ami a részvételi arányok növekedésével járt. 2023-ban például közel 3-szor annyi KKV alap igénylés történt Magyarországról, mint 2022-ben, ezzel 5 helyet léptünk előre az európai országok igénylési sorában, így bekerülve a középső harmadba. Az IP scan számait is jelentősen növeltük, közel kétszer annyi vállalkozásnak készítettük el tavaly a riportot, mint tavalyelőtt és egy egyetemnek is készült átfogó szellemivagyon-diagnózis tanulmány.

A hivatal ismét aktívan részt vesz a szellemi tulajdonnal foglalkozó nemzetközi szervezetek (WIPO, EPO, EUIPO) munkájában, és szorosabbra vonja kapcsolatait a közép-kelet-európai régió társhivatalaival. A Visegrádi Szabadalmi Intézet két új szolgáltatással lépett a piacra, amelynek révén az ügyfelek még a szabadalmi bejelentés megtétele előtt, mindössze 4 hét alatt választ kaphatnak találmányuk újdonságáról és szabadalmazhatóságáról.

Bízom benne, hogy a kedvező folyamatok, a pozitív tendenciák 2024-ben is folytatódhatnak, és a bejelentési hajlandóság, a KKV tudatosság növekedése, az egyetemi szellemi tulajdon hatékonyabb hasznosulása, a még aktívabb nemzetközi együttműködések és nem utolsósorban az EU soros elnökség kapcsán végzett szakmai munkánk eredményei láthatóak lesznek a jövő évi jelentésben is.

Farkas Szabolcs
elnök

1 | A szellemi értékek védelme

A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: SZTNH vagy hivatal) a gazdaság, a tudomány és a kultúra szellemi értékeinek az oltalmáért felelős kormányzati főhivatal. Tevékenysége kiterjed az iparjogvédelem és a szerzői jog területére, valamint a K+F projektek minősítésére 2023. szeptember 1-jéig. A kormány irányítása alatt álló hivatal felügyeletét a kultúráért és innovációért felelős miniszter látja el.

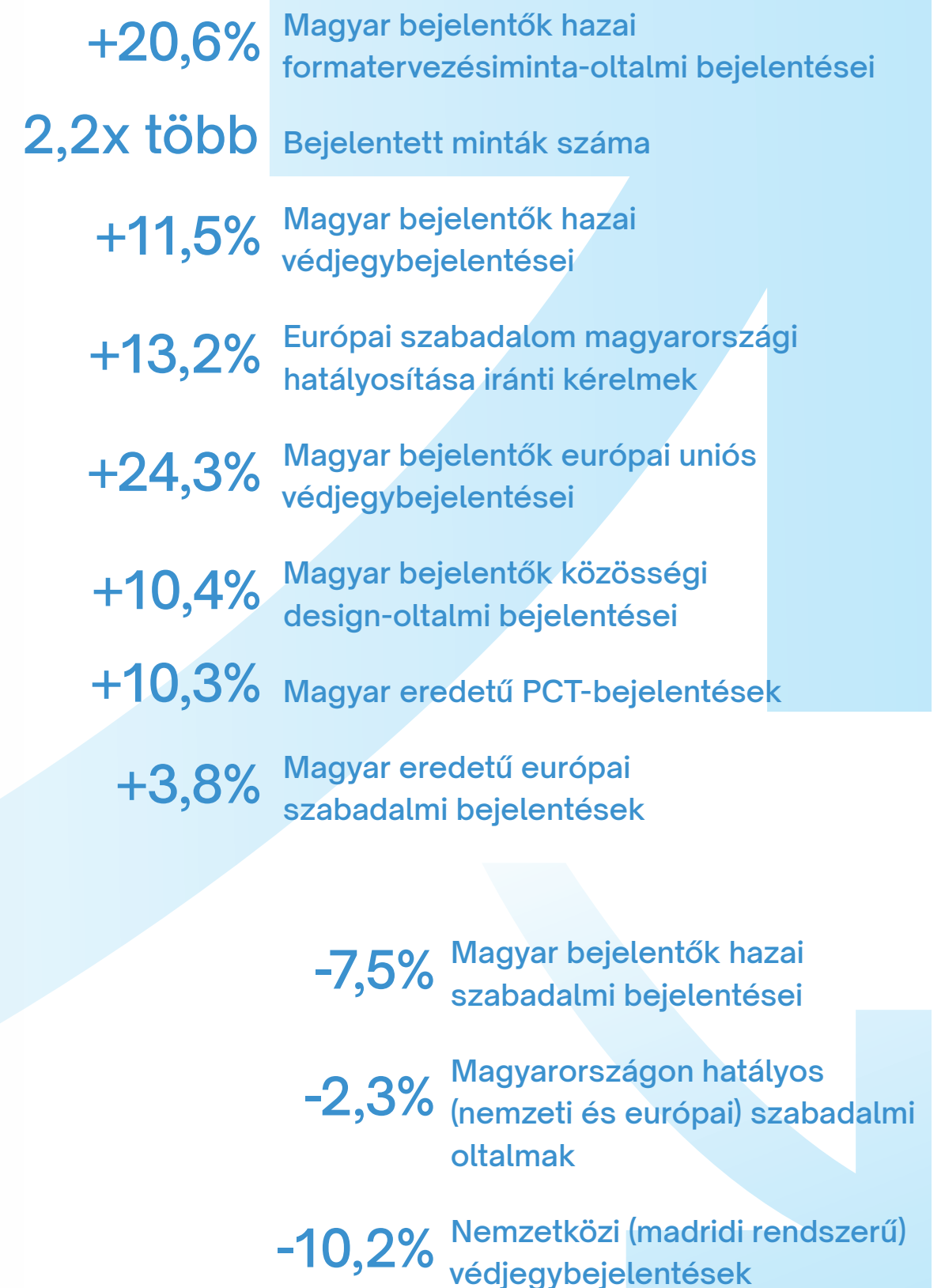
Miniszterelnöki döntés értelmében 2023. május 1-jétől új elnök, **Farkas Szabolcs** vette át az SZTNH vezetését. Az elnököt intézményirányító és ellenőrző hatáskörének gyakorlásában változatlanul **dr. Lábod Péter**, jogi, nemzetközi és innovációs ügyekért felelős elnökhelyettes, **Gyetzainé Virág Dóra**, iparjogvédelmi hatósági ügyekért felelős elnökhelyettes, **Horváth Zoltán**, gazdasági ügyekért felelős elnökhelyettes feladatkörét ellátó főigazgató és **Bognár Tivadar** digitalizációs és fejlesztési főigazgató segítik.

A hivatal a változásokkal és kihívásokkal teli 2023-as évben is eredményesen tudott megfelelni a hagyományosan magas szakmai elvárásoknak. Az SZTNH az ISO 9001:2015 minőségirányítási és az ISO/IEC 27001:2013 információbiztonság-irányítási szabvány követelményei szerint működik.

Kedvező tendencia az **elektronikus ügyintézés** további **fejlődése** szinte mindegyik oltalmi formánál. **A védjegy terület állt ismét az élen:** a nemzeti védjegybejelentéseknek már a **76%-a elektronikusán érkezett** a hivatalhoz, ami 2%-kal haladta meg az előző évi, már akkor is a legmagasabbnak számító szintet. Jelentős mérföldkőnek számít, hogy 2023 szeptemberétől az ügyfelek már a virtuális bankkártyaterminálon, VPOS-felületen keresztül is teljesíthetik egyes hatóságidíj-befizetéseiket. A digitális ügyintézés terjedését feltehetően tovább fogja gyorsítani az elektronikus bejelentések 15%-os díjkedvezménye, amely 2024. január 1-jével lépett hatályba.

A magyar bejelentők iparjogvédelmi aktivitását **kedvező, növekedési trendek jellemezték 2023-ban**. Számos oltalmi forma esetében (pl. védjegy, design) az előző évinél élénkebb volt a bejelentési hajlandóság. A magyar bejelentők hazai szabadalmi bejelentéseinek a száma nem emelkedett az előző évhez képest, azonban 10,3%-kal növekedett a magyar eredetű nemzetközi szabadalmi (PCT-) bejelentések száma, továbbá 3,8%-kal a magyar eredetű európai szabadalmi bejelentéseké. Ez volt ugyanakkor az első olyan év, amikor összességében csökkent a Magyarországon hatályos, nemzeti úton megadott és hatályosított európai szabadalmi oltalmak száma, noha az előző évhez képest ismét emelkedett a megadott európai szabadalmak magyarországi hatályosítása iránti kérelmek száma.

Főbb iparjogvédelmi aktivitási trendek 2023/2022

2| Ügyfélközpontú hatóság

2|1 Magyarországon hatályos oltalmak

A Magyarország területére kiterjedő hatályú szellemi tulajdoni oltalmak nemcsak a hazai gazdaság versenyképességének, K+F tevékenységének az indikátorai, hanem egyúttal jelzést adnak arról is, hogy a **magyar gazdaság mennyire attraktív célpiac** a külföldi tőke, illetve a kereskedelem számára.

A Magyarországon hatályos iparjogvédelmi oltalmak gazdasági jelentőségét továbbá az adja, hogy a magyar piac összes szereplőjének ezekre a monopoljogokra figyelemmel kell termelési, értékesítési és kutatás-fejlesztési tevékenységet folytatniuk hazánk területén, mert különben jogbitorlással vádolhatják őket. Emellett a megadott, hatályos oltalmak a technológiatranszferben, a licencakereskedelemben töltenek be fontos szerepet.

A hazánkra hatályos oltalmak magas száma miatt a gazdaság szereplői számára nagy erőfeszítést igényel, hogy kellő körültekintéssel járjanak el a hatályos monopoljogok feltérképezése terén. Ebben az SZTNH és az ügyvivői kar szolgáltatásai kínálnak segítséget.

2023 volt az első olyan év, amikor a hazánkban hatályos, **nemzeti úton megadott és hatályosított európai szabadalmi oltalmak száma összességében csökkent.**

Magyarországon hatályos főbb oltalmak számának alakulása
(2023. év végi állomány)

34 023

hazánkra
hatályosított
európai
szabadalom

100*

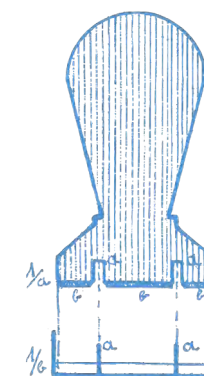
kiegészítő oltalmi
tanúsítvány

49 951

nemzeti
védjegyoltalom

911

nemzeti úton
megadott
szabadalom

69 963

nemzetközi (madridi
rendszer szerinti)
védjegyoltalom

852

nemzeti úton
megadott
használatiminta-
oltalom

184

nemzeti úton
megadott
növényfajta-
oltalom

7 545

nemzeti úton
megadott
formatervezési-
minta-oltalom

A hatályos szabadalmak száma 2023. év végén 34 934 volt, 2,3%-kal (812-vel) kevesebb az előző év végénél. Ezt egyik részről a hazánkban hatályos európai szabadalmak számának az előző évihez képest bekövetkezett csekély mértékű, 0,15%-os csökkenése idézte elő, ami 539-cel kevesebb, Magyarországon hatályos európai szabadalmat jelentett 2023-ban. Az Európai Szabadalmi Egyezményhez való 2003. évi csatlakozás óta több mint két évtizednyi idő telt el. Ezért már nem várható a hazánkra hatályosított európai szabadalmak összesített számának további növekedése, mivel az adott évben beérkező új hatályosítási kérelmek mellett nagyjából

hasonló vagy annál nagyobb mennyiségű Magyarországon hatályos európai szabadalom 20 éves oltalmi ideje jár le, és szűnik meg. Másik részről a nemzeti úton megadott szabadalmak száma is tovább mérséklődött a 2022. évi 1 184-ről 911-re (23%-kal).

A hatályos nemzeti védjegyoltalmak száma az előző évinél 6,3%-kal (3 722 védjeggyel) kevesebb, 49 951 volt. A nemzetközi (madridi rendszerű) védjegyek állománya 73 284-ről 69 963-re, 4,5%-kal tovább mérséklődött. Ugyanakkor a hazánkban is hatályos európai uniós védjegyek növekvő állománya 2 millió feletti nagyságrendű.

* Emellett van még 359 olyan megadott SPC, amely az alapszabadalom lejártát követően, a jövőben lesz érvényben.

2|2 Szabadalmi hatósági tevékenység

3 917

európai szabadalom
magyarországi hatályosítása
iránti kérelem

Európai szabadalom megszerzésére az Európai Szabadalmi Egyezmény (European Patent Convention, EPC, magyarul: ESZE) alapján már 39 szerződő tagállamban van lehetőség. A magyar piaci jelenlétben érdekelt külföldi jogosultak jellemzően az Európai Szabadalmi Hivatal (European Patent Office, EPO) által megadott európai szabadalmaik Magyarországra történő hatályosítását kérelmezik. A hivatalhoz 2023-ban beérkezett hatályosítási kérelmeknek a száma az előző évhez képest 13,25%-kal, 3 917-re növekedett.

Európai szabadalmak magyarországi
hatályosítása iránti kérelmek száma

A nemzetközi szabadalmi együttműködés

alapját képező Szabadalmi Együttműködési Szerződés (Patent Cooperation Treaty, PCT) keretében egyetlen nyelven, egyetlen helyen benyújtott bejelentéssel megindítható a szabadalmi (vagy használatiminta-oltalmi) eljárás az összes szerződő államban.

A nemzetközi szabadalmi (PCT-) bejelentések száma 2023-ban 272 600 volt. A szabadalmi bejelentő a PCT-eljárás későbbi szakaszában, az úgynevezett nemzeti szakaszba léptetéssel adhat be a megjelölt országokra, így Magyarországra történő kiterjesztési kérelmet. A korábbi PCT-megjelölésekből eredő tényleges **nemzeti eljárási kérelmek** száma alacsony (43) volt.

A nemzeti úton beérkezett szabadalmi bejelentések száma 441

- tartalmazza egyfelől a hazai eredetű szabadalmi bejelentéseket,
- másfelől az SZTNH-hoz közvetlenül benyújtott külföldi bejelentéseket,
- valamint a nemzeti szakaszba lépett PCT-bejelentéseket.

ebből
383
hazai eredetű

15
közvetlenül
a hivatalhoz benyújtott
külföldi bejelentés

43
a korábbi PCT-
megjelölésekből eredő
nemzeti eljárási kérelmek

A nemzeti úton beérkezett szabadalmi bejelentések száma 441 volt, 12%-kal, azaz 60 bejelentéssel kevesebb, mint 2022-ben. Ebből 383 volt a hazai eredetű, azaz magyarországi székhelyű, illetve lakóhelyű ügyfelek bejelentéseinek a száma. Ez az előző évinél 7,5%-kal (31 bejelentéssel) volt kevesebb. A közvetlenül a hivatalhoz benyújtott külföldi bejelentések száma 22-ről 15-re csökkent, a korábbi PCT-megjelölésekből eredő nemzeti eljárási kérelmek száma pedig 65-ről 43-ra mérséklődött, ami az előző évi nagyobb volumen egyharmadát jelentette.

Az előző évi **41%-ról 55%-ra növekedett az elektronikus úton benyújtott nemzeti szabadalmi bejelentések aránya.**

A bejelentéseknek még mindig 31%-ka érkezik a hivatalhoz személyesen („kézben”) benyújtva, de a személyesen és a postán benyújtott bejelentések aránya az előző évhez képest csökkent.

A nemzeti úton tett szabadalmi bejelentéseknek valamivel több mint a felét (54%-át), a hazai ügyfelek bejelentéseinek a 62,7%-át ügyvivők által nyújtották be.

A nemzeti úton benyújtott szabadalmi bejelentések megoszlása a bejelentők származása szerint

86,8%
hazai

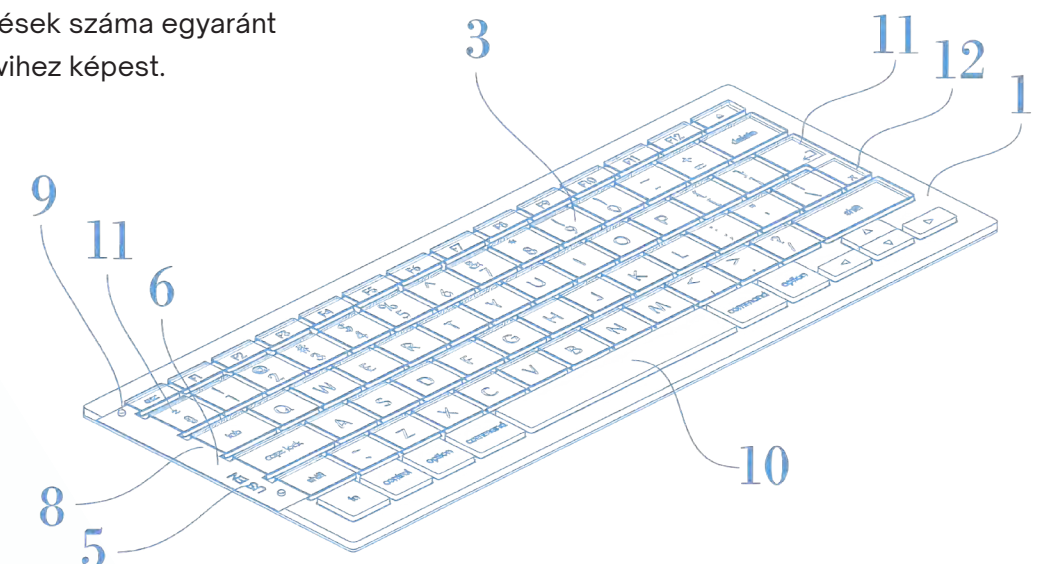
13,2%
külföldi

A nemzeti úton benyújtott szabadalmi bejelentések megoszlása a bejelentők jellege szerint

44%
egyéni
magánszemélyektől származó

56%
intézményi
jogi személyek
(pl. vállalatok, egyetemek, kutatóintézetek)

A nemzeti úton benyújtott szabadalmi bejelentések 86,8%-a volt hazai, 13,2%-a pedig külföldi eredetű. A nemzeti úton beérkezett bejelentési kérelmek 44,0%-a (194) magánszemélyektől származó, úgynevezett egyéni bejelentés volt, 56,0%-a (247) pedig jogi személyek (pl. vállalatok, egyetemek, kutatóintézetek) által benyújtott, úgynevezett intézményi bejelentés. A hazai eredetű egyéni és intézményi bejelentők által benyújtott szabadalmi bejelentések száma egyaránt csökkent az előző évihez képest.

3 809

európai szabadalom
hatályosítása zárult
le 2023 végéig, ami
5,3%-kal volt több
az előző évinél.

396

újdonságkutatói
jelentés

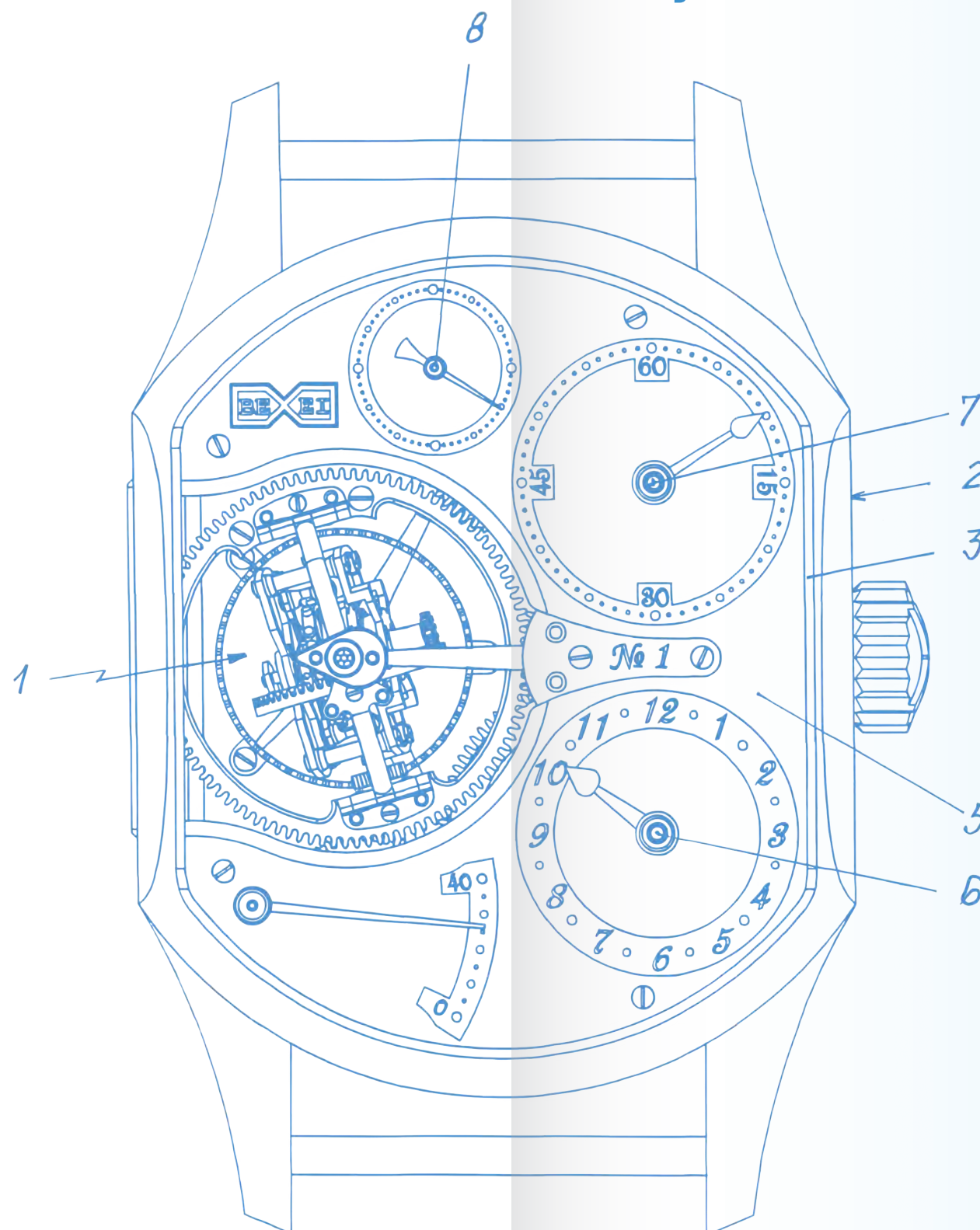
A szabadalom megadására irányuló eljárás keretében végzett újdonságkutatók számát az előző évben bejelentett és folyamatban lévő ügyállomány határozza meg. A hivatal 396 újdonságkutatói jelentést készített, 27,7%-kal többet az előző évinél. Ezek közül 122 esetben az újdonságkutatói jelentés írásos véleménnyel kiegészítve készült, tehát az ügyfelek 30,8%-ban kérték ilyen jelentés készítését. Az írásos vélemények közül 54 esetben (44,2%) igényelték ezt gyorsítottan. A 2019 óta nyitva álló lehetőséget, az angol nyelvű szabadalmi leírás és igénypontok alapján kérhető írásos vélemény elkészítését 10 esetben kérték az ügyfelek.

122 írásos véleménnyel kiegészített
újdonságkutatói jelentés

54 írásos véleménnyel kiegészített
újdonságkutatói jelentés
gyorsított eljárásban

10 írásos vélemény angol
nyelvű szabadalmi leírás
és igénypontok alapján

Nemzeti szabadalmi hatósági eljárások

441
bejelentés

285
közzététel

428
ügybefejezés

A nemzeti úton indított, a szabadalmi oltalom megadására irányuló eljárások közül 428 ügy fejeződött be.

Az ügyek 27,3%-a lemondással, 34,8%-a visszavonással, és 5,6%-a a díjfizetés elmulasztásával fejeződött be.

A befejezett szabadalmi ügyek közül 15 bejelentés esetében elutasító döntésre került sor.

864
folyamatban
lévő ügy

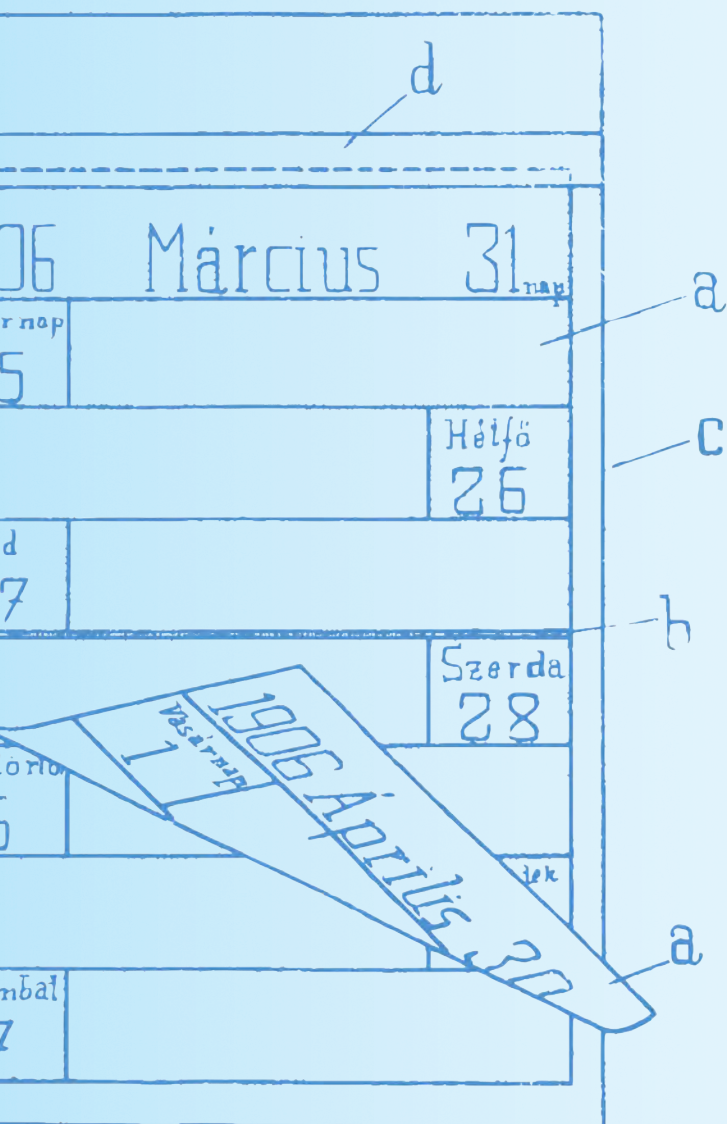
Az év végén folyamatban levő nemzeti szabadalmi ügyek száma az előző évvel azonos nagyságú, 864 volt.

123
megadás

Az eljárást lezáró döntések közül a megadások száma 123 volt, így a befejezett ügyek 28,7%-a zárult nemzeti szabadalom megadásával.

911

hatályos
nemzeti
szabadalom

25,0 hónap

átlagos bruttó átfutási idő

A nemzeti úton benyújtott szabadalmi bejelentések átlagos bruttó átfutási ideje 25,0 hónap volt, 7,4%-kal (2 hónappal) rövidebb ügybefejezést biztosítva az előző évinél.

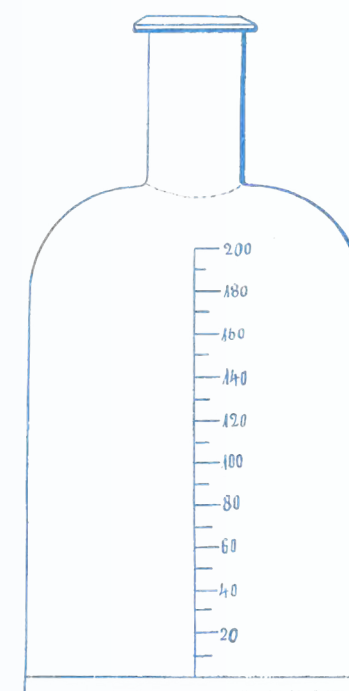
18,3 hónap

átlagos nettó átfutási idő

Az ügyek átlagos nettó átfutási ideje 20,3 hónapról 18,3 hónapra (2 hónappal) csökkent. (Az átfutási idő tartalmazza a szabadalmi törvény szerint a közzétételig kötelezően kivárandó 18 hónapot is.)

Már egyik szakterületet sem terheli ügyhátralék, azaz backlog, tehát nem várható az átfutási idő további csökkentése.

Az ügyfelek egyébként nem éltek az eljárás gyorsításának azzal a lehetőségével sem, hogy díjmentesen kérelmezhetik a 18 hónapról korábbi közzétételt. A találmány idő előtti nyilvánosságra hozatala sok esetben nem áll érdekükben, mert még nem tudtak kellően felkészülni a piacra lépésre.

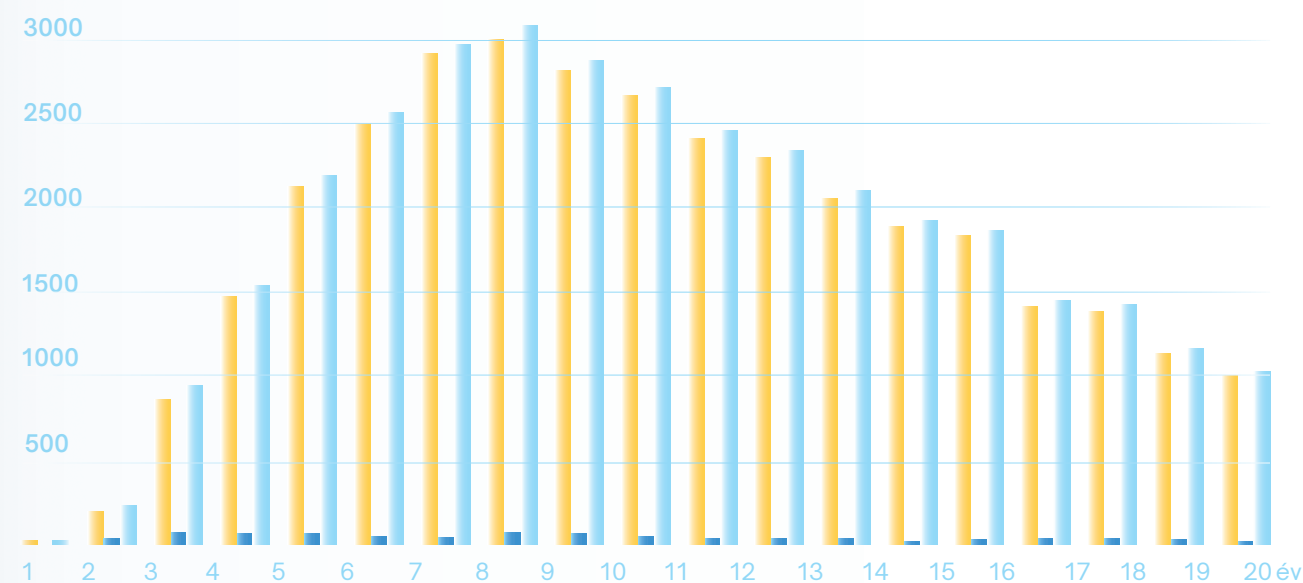
>14 ezer

gyógyszerészeti szabadalom

A technológiai területek (szakterületek) közül mind a nemzeti úton megadott, mind a hatályosított európai szabadalmak száma tekintetében a **gyógyszeripari szabadalmak álltak az első helyen**. Erős koncentrációt jelez, hogy a hazánkban hatályos összes (nemzeti és európai) szabadalmi oltalomból több mint 14 ezer tartozott ebbe az ágazatba, amit az egyéb berendezések és a műszeripar követett.

- hatályos európai szabadalmak
- hatályos nemzeti szabadalmak
- összes hatályos szabadalom

3500 szabadalom

Magyarországon hatályos (nemzeti úton megadott és hatályosított európai) szabadalmak korfája

A hatályos szabadalmak korfája szerint a Magyarországon hatályos szabadalmi oltalmaknál a 9 éves szabadalmak száma a legtöbb (3 083). Közel 5 ezer ugyanakkor azoknak a hatályosított európai szabadalmaknak a száma, amelyek 17-20 évesek, tehát oltalmi idejük rövidesen lejár.

Magyarországon hatályos szabadalmak jogosultjai

97%
külföldi

TOP10

származási ország

Magyarországon hatályos (nemzeti úton megadott és hatályosított európai) szabadalmak jogosultjainak megoszlása származási országok szerint

Az előző évvel ellentétben 2023-ban a hatályos szabadalmak tekintetében Magyarország már nem tartozik a TOP10 származási ország közé, mivel a magyarországi jogosultak aránya alig éri el a 3%-ot. A hazánkban hatályos szabadalmi oltalmak jogosultjainak külföldi élmezőnyében az amerikai egyesült államokbeli, német, svájci és japán jogosultak foglalnak helyet.

- 8265 Amerikai Egyesült Államok
- 6377 Németország
- 2410 Svájc
- 2180 Japán
- 1810 Franciaország
- 1740 Olaszország
- 1406 Egyesült Királyság
- 1329 Koreai Köztársaság
- 1191 Kína
- 1063 Svédország

TOP10

jogosult

Magyarországon legtöbb hatályos szabadalommal rendelkező jogosult

A legtöbb hatályos (nemzeti úton megadott és hatályosított európai) szabadalommal rendelkező jogosultak toplistáját is a külföldi székhellyel rendelkező nagyvállalatok vezetik.

- 1359 US Qualcomm Incorporated
- 358 SE Telefonaktiebolaget LM ERICSSON (publ)
- 291 KR Samsung Electronics Co., Ltd.
- 276 DE BASF SE
- 232 LU ArcelorMittal
- 227 CH Philip Morris Products S.A.
- 220 CN Huawei Technologies Co., Ltd.
- 216 CH NOVARTIS AG
- 209 CH F. Hoffmann-La Roche AG
- 198 CN Contemporary Amperex Technology Co., Limited

3%
hazai

A Magyarországon hatályos – nemzeti úton megadott és hatályosított európai – szabadalmak jogosultjainak döntő hányada, több mint 97%-a évek óta külföldi eredetű. A külföldi jogosultak magas aránya összefügg a magyar gazdaság ágazati és tulajdonosi szerkezetével, a gazdaság vonzerejével a külkereskedelem és a külföldi tőke területén, valamint a hazai piaci szereplők alacsony oltalmi tudatosságával.

TOP3

hazai jogosult

A nemzeti úton megadott, hatályos szabadalmi oltalommal rendelkező hazai jogosultak élmezőnye

- 51 Richter Gedeon Nyrt.
- 37 EGIS Gyógyszergyár Zrt.
- 16 Chinoin Gyógyszer és Vegyészeti Termékek Gyára Zrt.

TOP5

hazai egyetem

A hazai egyetemek 2023. év végén összesen 91 Magyarországon hatályos szabadalommal rendelkeztek.

- 18 Szegedi Tudományegyetem
- 18 Pécsi Tudományegyetem
- 10 Semmelweis Egyetem
- 8 Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
- 8 Pannon Egyetem

2/3 Használatiminta- oltalmi hatósági tevékenység

A 214 nemzeti úton érkezett használatiminta-oltalmi bejelentés
eredet szerinti megoszlása

87,4%
hazai

12,6%
külföldi

A közvetlenül a hivatalhoz benyújtott külföldi bejelentések száma 21 volt, a nemzeti szakaszba léptetett PCT-bejelentéseké pedig 6 ügyet jelentett. E 6 nemzeti szakaszba lépett PCT-bejelentés közül 2 esetben hazai, 4 esetben pedig külföldi eredetű volt a bejelentő.

TOP4 használatiminta- oltalmi bejelentő

7 Mouldtech Systems Kft.

4 Debreceni Egyetem

4 magyar magánszemély

4 koreai SK ON Co. Ltd.

A használatiminta-oltalmi bejelentések benyújtásának módja

54%
elektronikus

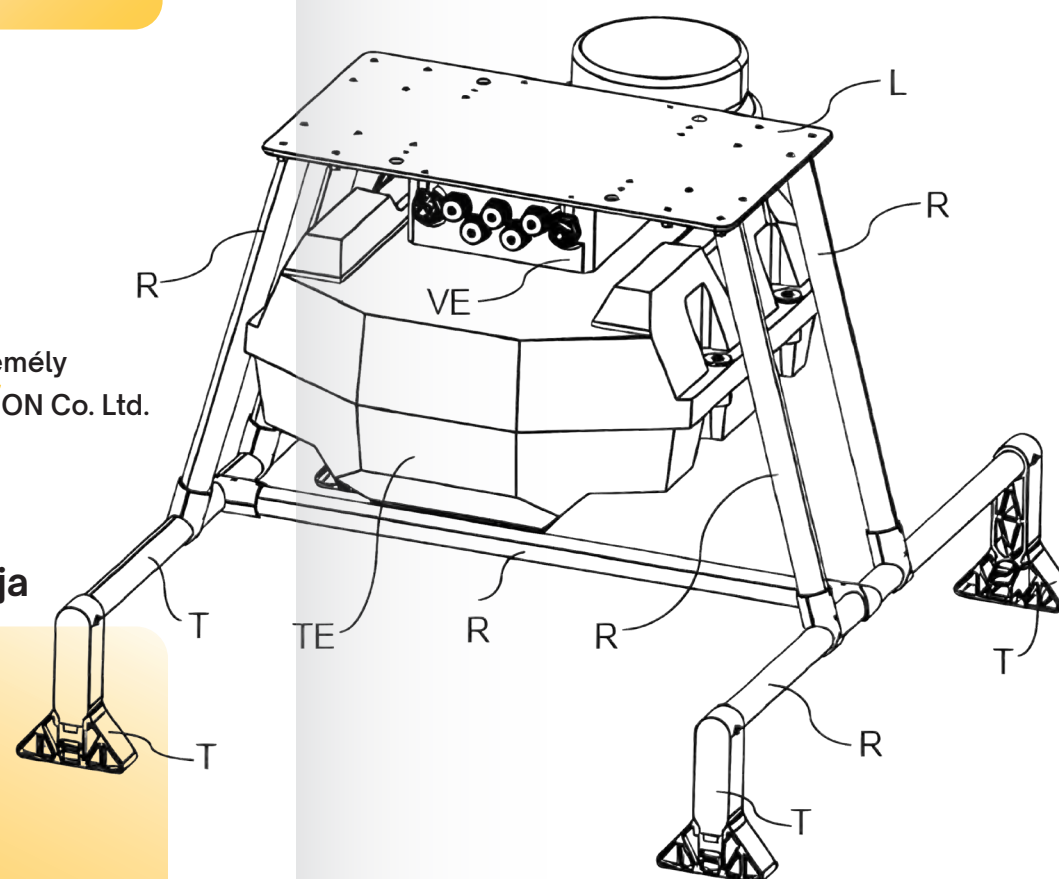
Az elektronikus úton benyújtott használatiminta-oltalmi bejelentések száma az előző évi 40%-ról 54%-ra emelkedett.

27%
személyes

12%
postai

4%
e-papír

3%
terminál

852

hatályos
használatiminta-
oltalom

A hatályos használatiminta-oltalmak korfája szerint 2023-ban a legtöbb mintaoltalom 2 és 3 éves (118 és 120 oltalom) volt.

214
bejelentés

A hivatal összesen 214 használatiminta-oltalmi bejelentést fogadott 2023-ban, ami az előző évinél közel 3%-kal (6 bejelentéssel) több.

214
ügybefejezés

A hivatal 214 eljárást zárt le, amelyekből 134 bejelentés (62,6%) megfelelt az oltalmazhatósági kritériumoknak és megadással zárult, 5 bejelentés elutasítással fejeződött be, továbbá 75 ügy szűnt meg visszavonással (bejelentői válasz hiánya, díjfizetés elmaradása, bejelentői visszavonás vagy belső elsőbbség miatt).

134 **5** **75**
megadás elutasítás visszavonás

A befejezett ügyek átlagos bruttó átfutási ideje 6,73 hónap, nettó átfutási ideje pedig 3,87 hónap volt.

137
folyamatban
lévő ügy

Az év végén folyamatban lévő ügyek száma 137 volt, ami teljesen megegyezik a 2022. év végi ügyszámmal.

2|4 Kiegészítő oltalmi tanúsítványok

100
hatályos
kiegészítő
oltalmi
tanúsítvány

A kiegészítő oltalmi tanúsítvány (Supplementary Protection Certificate, SPC) a szabadalmi oltalommal védett gyógyszer vagy növényvédő szer szabadalmi oltalmi idejének meghosszabbítását biztosítja.

2023 folyamán 45 SPC iránti kérelem érkezett a hivatalba, ami az előző évinél 10-zel kevesebb. Az év végén hatályban levő kiegészítő oltalmi tanúsítványok száma 100 volt. Az összes megadott SPC közül 100 hatályos oltalom esetében az alapszabadalom oltalmi ideje már lejárt, így a találmányt már az SPC védte. Ezek mellett 359 már megadott SPC esetében az alapszabadalmak még érvényben vannak, így a találmányt még azok védik. Ezek esetében az SPC-k majd az alapszabadalom oltalmi idejének lejártakor lépnek érvénybe.

Szakmai szempontból fontos 2023. évi feladat volt az Európai Unió Bírósága elé terjesztett két előzetes döntéshozatali eljárás kapcsán a szóbeli tárgyaláson képviselendő magyar álláspont, és az EUB által előzetesen feltett kérdésekre adandó válaszok kialakításában való aktív hivatali részvétel, továbbá az Európai Bizottság által az SPC témakörében nyilvánosságra hozott 4 rendelettervezetre vonatkozó magyar szakmai álláspont kidolgozása.

Fig. 2.

2|5 Növényfajta- oltalmi hatósági tevékenység

184
hatályos nemzeti
növényfajta-
oltalom

A növényfajta kizárólagos hasznosítását egy önálló oltalmi forma, a növényfajta-oltalom biztosítja.

16
bejelentés

A hivatalhoz 2023-ban 16 növényfajta-oltalmi bejelentés érkezett, ami csaknem fele az előző évben benyújtott bejelentésszámnak. A növényfajta-oltalmi bejelentések számának időszakos ingadozása egyébiránt természetes jelenség, mivel egy adott növényfajta nemesítése több évet vesz igénybe.

34 23
ügy- megadás
befejezés

Az év során 34 eljárás fejeződött be, amelyből 23 esetben a hivatal megadta az oltalmat.

A hatályban levő, nemzeti úton megadott növényfajta-oltalmak száma 2023 végén 184 volt, 9,5%-kal több az előző év végénél. Ezek mellett 2023 végén – a Közöségi Növényfajta-hivatal (Community Plant Variety Office, CPVO) nyilvántartása szerint – 30 943 közöségi növényfajta-oltalom volt hatályban az EU-ban, így hazánkban is, ami 1,2-kal több az előző év végénél.

2|6 Formatervezési- minta-oltalmi hatósági tevékenység

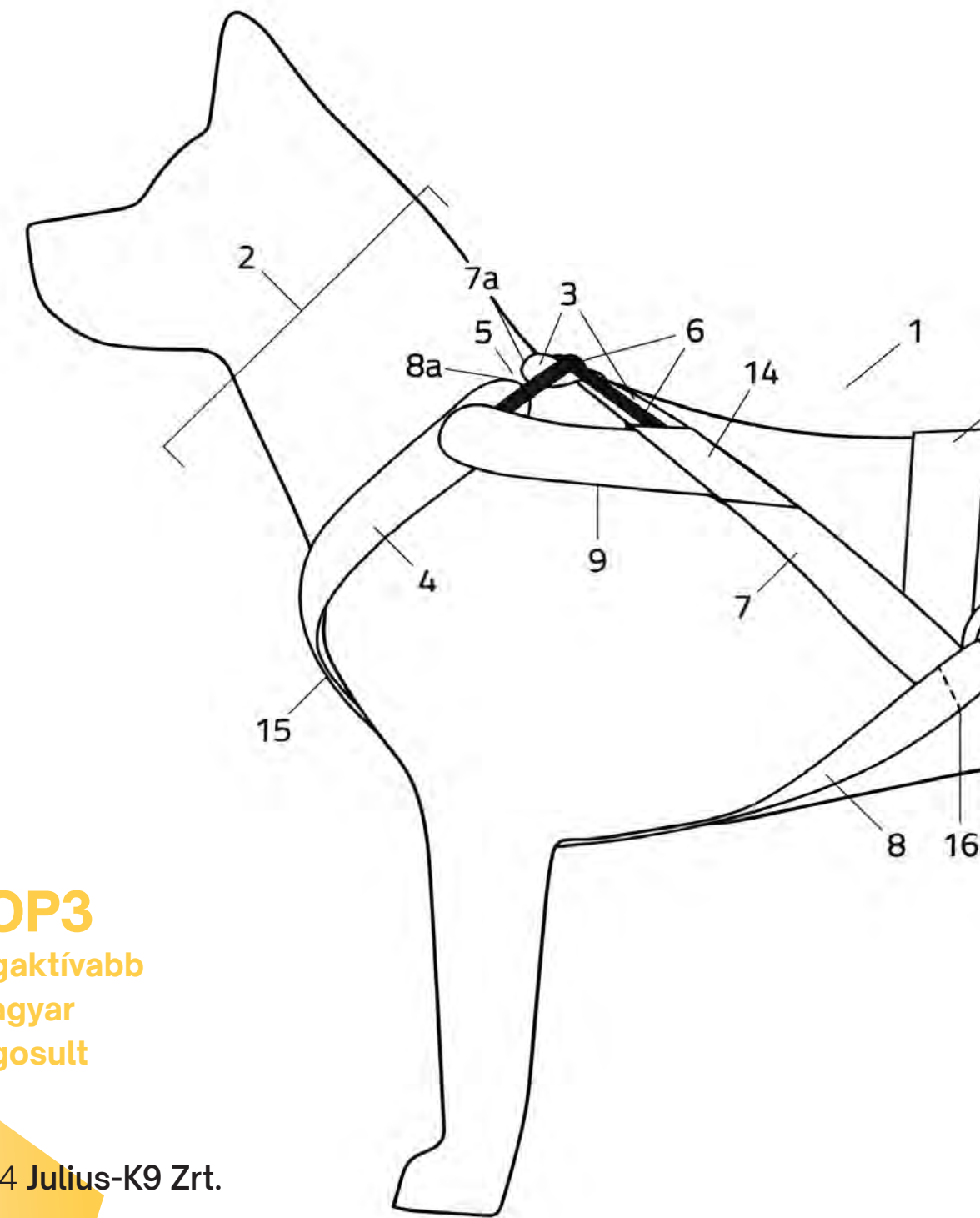
223

magyar eredetű közösségi
formatervezésminta-
oltalmi bejelentés

Az EUIPO által regisztrált közösségi formatervezésminta-oltalmak (Registered Community Design, RCD) az Európai Unió összes tagállamában, így Magyarországon is hatályosak.

A közösségi formatervezésminta-oltalmi bejelentések 2023-ban 10,5%-kal, a bennük foglalt minták száma pedig 6,7%-kal növekedett, így mennyiségük meghaladta a 31 ezret, illetve a 98 ezret.

A magyar bejelentők által benyújtott közösségi formatervezésminta-oltalmi bejelentések száma 223 volt, ami 10,4%-os növekedést jelentett az előző évi 202 bejelentéshez képest.

TOP3
legaktívabb
magyar
jogosult

244 Julius-K9 Zrt.

107 Fireplace Kft.

60 Wellis Magyarország
Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.

Nemzeti úton benyújtott formatervezésiminta-oltalmak

A bejelentők eredet szerinti megoszlása

~100%
hazai

63,6%
egyéni

36,4%
intézményi

A nemzeti úton benyújtott formatervezésiminta-oltalmi bejelentések szinte 100%-a hazai eredetű bejelentőktől érkezett (csak 1 bejelentés származott külföldi bejelentőtől). A bejelentések jellemzően egyéni bejelentőktől származtak. Az összes formatervezésimintaoltalmi bejelentés 63,6%-át egyéni bejelentők, 36,4%-át intézményi bejelentők nyújtották be. A bejelentéseken belül kedvező módon nőtt az intézményi bejelentések száma és aránya.

TOP3 bejelentő

10 Soproni Egyetem

6 Debreceni Egyetem

6 Moholy-Nagy Művészeti Egyetem

A bejelentések benyújtásának módja

57%
elektronikus

Az előző évhez hasonlóan a bejelentések 57%-a elektronikus úton került benyújtásra. A személyesen érkezett bejelentési kérelmek száma 10%-kal, 29%-ra növekedett, miközben lecsökkent 8%-ra a postán és 6%-ra a terminálon keresztül érkezett bejelentések aránya.

29%
személyes

8%
postai

6%
terminál

118 424
bejelentés minta

Az SZTNH-hoz 2023-ban 118 nemzeti formatervezésiminta-oltalmi bejelentés érkezett, amely 424 mintát foglalt magában, azaz egy bejelentésre átlagosan 3,6 minta jutott. A nemzeti úton benyújtott bejelentések száma 21,6%-kal növekedett, a bejelentésben foglalt mintáké pedig az előző évi 2,2-szeresére emelkedett.

73 130
ügybe-fejezés minta

Az SZTNH 2023-ban a nemzeti formatervezésiminta-oltalmi ügyek közül 27,8%-kal kevesebb ügyet zárt le, mint az előző évben. Az év folyamán 73 bejelentés elbírálása fejeződött be, ami 130 mintát érintett.

A lezárt ügyek és ezzel az elbírált minták alacsony számához hozzájárult az év folyamán a szakterületen jelentkező munkaerőkapacitás-hiány.

27 44
megadás minta

42 80
visszavonás minta

A lezárt 73 bejelentésben oltalmazni kért minták egyharmada megadásra került, ami 44 minta megadását jelentette. Két olyan bejelentés ügyében, amely több, oltalmazni kívánt mintát foglalt magában, részlegesen megadó döntés született. Az adatok szerint 42 bejelentés szűnt meg visszavonással, ami 80 mintát érintett.

91 399
folyamatban lévő ügy minta

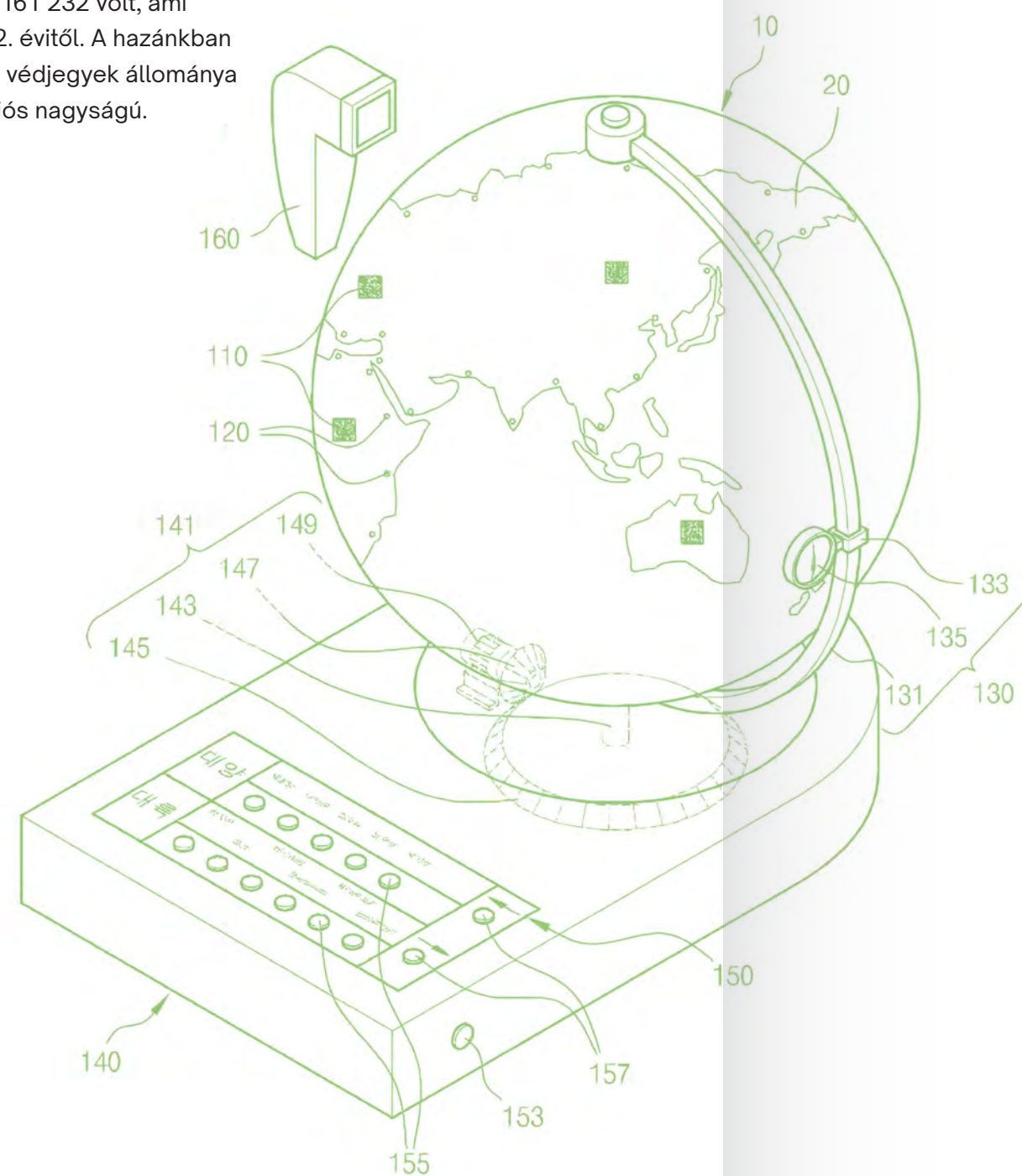
Az év végén 91 ügy volt folyamatban, a folyamatban lévő bejelentésekben 399 minta oltalmát igényelték.

2106
hatályos nemzeti formatervezési-minta-oltalmi ügy
7545
minta

2|7 Védjegyhatósági tevékenység

Az EUIPO (Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala)

által lajstromozott európai uniós védjegyek Magyarországra is kiterjedő hatályúak. A bejelentett európai uniós védjegyek száma 2023-ban az előző évhez képest közel 0,9%-kal 175 689-ra növekedett, ugyanakkor a lajstromozások száma 161 232 volt, ami 2,3%-kal elmaradt a 2022. évitől. A hazánkban is hatályos európai uniós védjegyek állománya mindazonáltal már 2 milliós nagyságú.

Magyarországot megjelölő nemzetközi (Madridi Jegyzőkönyv szerinti) védjegybejelentés és utólagos területi kiterjesztés iránti kérelmek

69 963

hatályos nemzetközi védjegy

1026

bejelentés, területkiterjesztés

Magyarországot megjelölő nemzetközi védjegybejelentés és utólagos területkiterjesztés iránti kérelmek száma 2023-ban 1 026 volt, ami 10,2%-kal elmaradt az előző évitől.

1031

meghirdetés

A Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben 1 031 nemzetközi védjegybejelentés meghirdetése történt meg, ami 5,9%-kal több az előző évinél.

1012

ügybefejezés

A hivatal 1 012 Magyarországot megjelölő nemzetközi védjegybejelentés és utólagos területkiterjesztés vizsgálatát végezte el.

831

lajstromozás (megadás)

Az ügyek közül 831 ügy esetében került sor az oltalom elismerésére ideiglenes elutasítás kiadása nélkül, 67 ügy esetében került sor az oltalom elismerésére részleges ideiglenes elutasítást követően, 111 nemzetközi védjegybejelentést elutasított a hivatal, és 3 esetben megszűnt az eljárás.

422

folyamatban lévő ügy

Az év végén 422 nemzetközi védjegybejelentési ügy volt folyamatban, ami 53 üggyel több az előző évinél. Az SZTNH-nak megjelölt hivatalként az átfutási időket sikerült tovább csökkenteni az előző évhez viszonyítva: jelenleg az ügyintézési idő 15,85 hét, közel 2 héttel rövidebb az előző évinél.

Magyar eredetű védjegybejelentői aktivitás

3 399

SZTNH
Nemzeti úton
benyújtott magyar
eredetű védjegy-
bejelentés

1063

EUIPO
Magyar eredetű
európai uniós
védjegybejelentés

A külföldre irányuló magyar
eredetű védjegybejelentői
aktivitás növekedésnek indult.
A magyar bejelentők európai
uniós védjegybejelentéseinek
száma 2023-ban közel
egynegyeddel, 24,3%-kal volt
több az előző évinél, így a
bejelentések száma 1 063-ra
emelkedett a 2022. évi 855-
tel szemben. 2023-ban 862
magyar eredetű európai uniós
védjegy lajstromozására
került sor, ami 18,6%-kal (135
védjeggyel) haladta meg az
előző évit (727).

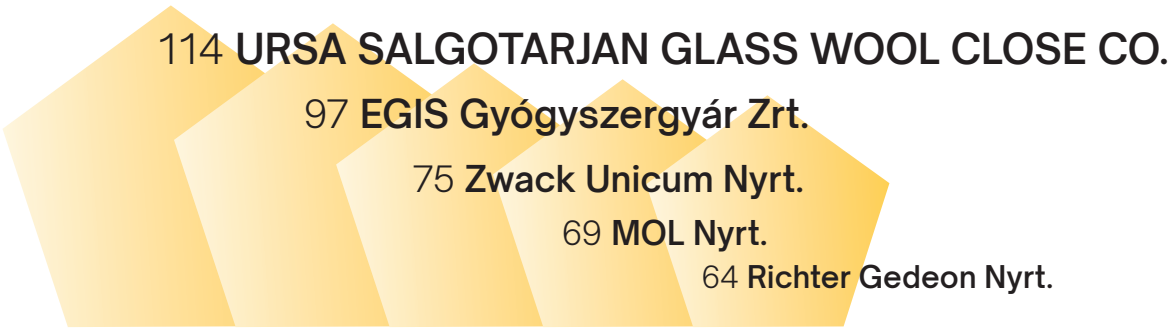
221

WIPO
Magyar eredetű
nemzetközi
(madridi rendszerű)
védjegybejelentés

A magyar bejelentőktől össze-
sen 221 nemzetközi (madridi
rendszerű) védjegybejelentés
és területkiterjesztési kére-
lem, továbbá 17 egyéb,
a WIPO Nemzetközi Irodájá-
hoz továbbítandó kérelem
érkezett az SZTNH-ba.

TOP5

A magyar védjegyjogosultak
közül 2023-ban a legaktívabb
TOP5 európai uniós védjegy-
bejelentők:

Nemzeti úton benyújtott védjegybejelentések

A nemzeti védjegybejelentések
megoszlása a bejelentők
származása szerint

A nemzeti
védjegybejelentések
megoszlása a bejelentők
jellege szerint

A nemzeti úton beérkezett védjegybejelenté-
seknek az 59%-át képviselők útján nyújtották
be a bejelentők a hivatalhoz.

TOP5

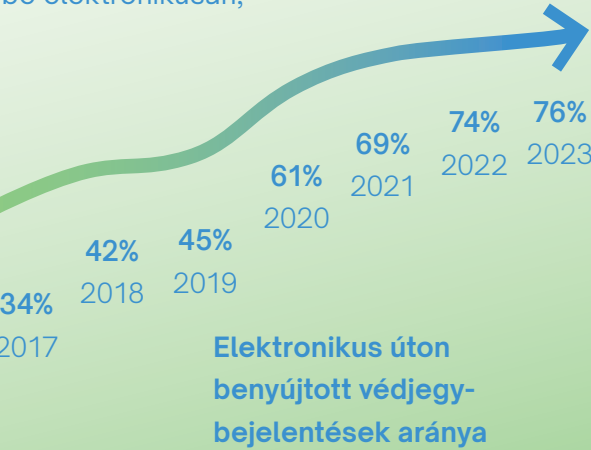
nemzeti
védjegybejelentő

Nemzeti védjegybejelentések benyújtásának módja

76% elektronikus

Az oltalmi formák közül a legnagyobb arányban a nemzeti védjegybejelentések területén hódított teret az elektronikus ügyintézés. 2020-ban ugrásszerűen növekedett és azóta folyamatosan emelkedik az elektronikus bejelentések aránya: 2023-ban – az előző évi 73,5%-kal szemben – már a védjegybejelentések 76%-át (2 819 bejelentést) nyújtották be elektronikusan,

24% papír alapú

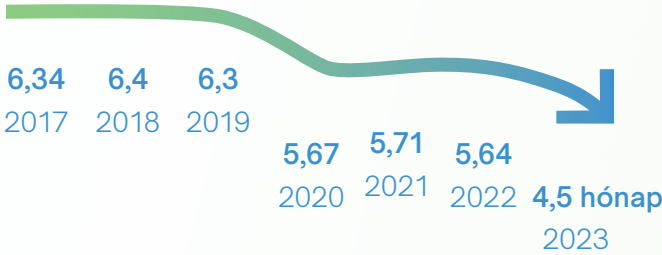
Csak 24% volt a papíron érkezett (pl. postán, személyesen, terminálon) bejelentések aránya.

53 gyorsított eljárás különlegesen gyorsított eljárás

Az ügyfeleknek lehetőségük van az ügyintézési eljárás gyorsítására az úgynevezett gyorsított eljárások és a különleges gyorsított eljárások keretében. Az év folyamán 53 gyorsított és 112 különleges gyorsított eljárásra vonatkozó kérelem érkezett, így a hivatal összesen 165 bejelentés vizsgálatát végezte el ilyen eljárási rendben.

A nemzeti védjegybejelentések átlagos ügyintézési idejének alakulása

A nemzeti védjegy lajstromozására irányuló eljárás átlagos bruttó ügyintézési idejét sikerült az előző évihez képest tovább csökkenteni: az átfutási idő 18 hét, azaz 4,5 hónap volt 2023-ban, így 2020 óta minden évben kevesebb volt, mint 6 hónap.

3 696 nemzeti védjegybejelentés

Az SZTNH-hoz nemzeti úton benyújtott védjegybejelentések száma 3 696 volt 2023-ban, azaz 363 bejelentéssel, 10,9%-kal növekedett az előző évhez képest. Ezek mellett 4 tanúsító védjegybejelentést és 3 együttes védjegybejelentést nyújtottak be a hivatalhoz. Az év folyamán 36 konverziós kérelem is érkezett.

2 677 meghirdetés

A meghirdetések száma 2023-ban 2 677 volt, ami 10,3%-kal volt kevesebb az előző évinél.

3 600 ügybefejezés

A hivatal 2023-ban 3 600 ügyet zárt le. Az ügybefejezések között továbbra is a lajstromozások dominálnak 79%-kal: 2023-ban 2 826 nemzeti védjegyet lajstromozott a hivatal. Az elutasítások száma 55, a megszűnt ügyek száma pedig 719 volt.

2 826 lajstromozás (megadás)

55 elutasítás 719 megszűnt ügy

2 062 folyamatban lévő ügy

Az év végén folyamatban (függőben) lévő védjegyügyek száma 2062 volt.

49 951

Hatályos nemzeti védjegy

TOP10

származási ország

36 138 Magyarország

5187 Amerikai Egyesült Államok

1015 Németország

995 Egyesült Királyság

808 Svájc

798 Japán

572 Hollandia

483 Franciaország

366 Koreai Köztársaság

287 Kína

A hatályos nemzeti védjegyek száma az év végén 49 951 volt, ami 6,9%-kal elmaradt az előző évitől. A nemzeti védjegyrajstomban szereplő közel 50 ezer hatályos védjegy 72%-ának magyar, 28%-ának pedig külföldi volt a jogosultja. Az előző évekhez hasonlóan a védjegyjogosultak döntően amerikai egyesült államokbeli, németországi és egyesült királyságbeli székhellyel rendelkeztek.

Nemzeti védjegyoltalmak jogosultjainak származás szerinti megoszlása

72%
külföldi

28%
hazai

TOP10

nemzeti védjegyjogosult

1104 HU Richter Gedeon Nyrt.

978 HU Egis Gyógyszergyár Zrt.

277 HU Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap

235 HU Mediaworks Hungary Zrt.

224 HU TV2 Média Csoport Zrt.

197 HU TEVA Gyógyszergyár Zrt.

169 NL Unilever IP Holdings B.V.

155 HU Zwack Unicum Nyrt.

153 HU Szerencsejáték Zrt.

151 US The Procter & Gamble Company

15 Budapesti Corvinus Egyetem

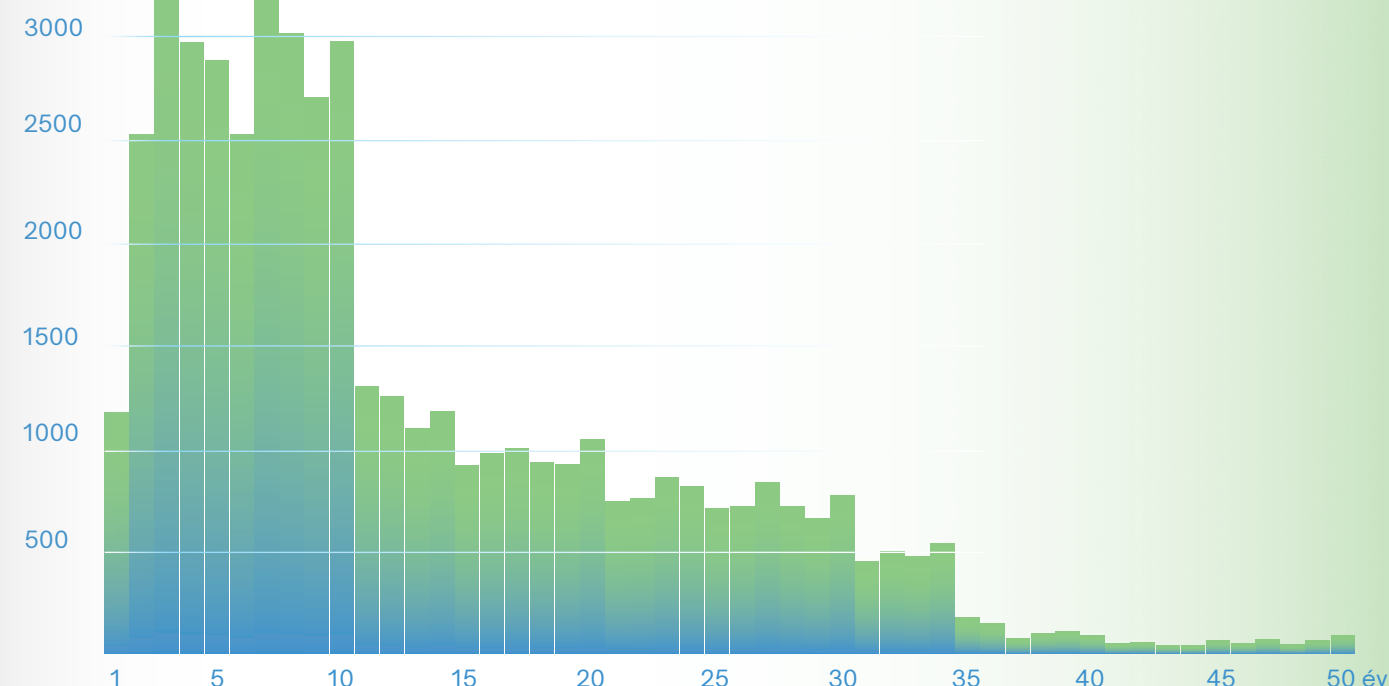
14 Pécsi Tudományegyetem

13 ELTE

TOP3

nemzeti védjegy-jogosult egyetem

3500 védjegy

A hatályos nemzeti védjegyoltalmak korfája

A hatályos nemzeti védjegyoltalmak korfáján 2023 végén a 3 és a 7 éves védjegyek száma a legtöbb. Az első 10 évben lényegesen magasabb (évente 2-3 ezres nagyságú) a hatályos védjegyek száma, míg a következő tízéves ciklusokban, ami már a védjegyoltalom megújítását feltételezi, csökken a hatályos védjegyek évekre bontott mennyisége. 2023 folyamán összesen 2 641 védjegy megújítására került sor.

Budapest 65642. 1939 április 1.
I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft,
Frankfurt a/M.
Vállalkozás: vegyszertári gyár.
Aspirin
Áru: gyógyszerészeti készítmény.
Eredetileg lajstromozva: 1899 ápr. 19, 6015. sz. alatt.

13216 B

APENTA SPLITS
SPARKLING

~ 70db
100+ éves védjegy

A nemzeti védjegyrajstomban 70 olyan védjegy található, amely 100 évesnél idősebb. A legidősebb védjegy 1895. július 26-i bejelentési nappal a Panadol GmbH által benyújtott „ODOL” megjelölés. A százévesnél idősebb védjeggyel rendelkező jogosultak közé tartozik még például a GRUPA MASPEX Sp.z.o.o. Sp.k. 1899. évi „APENTA”, a Bayer 1899. évi „ASPIRIN”, az Aesculap AG. 1900. évi „AESCULAP”, a Valvoline LLC 1902. évi „VALVOLINE”, valamint a Johnson & Johnson 1903. évi „LISTERINE” megjelölése. A legidősebb védjeggyel rendelkező magyar jogosult a Richter Gedeon, amelynek „TONOGEN” megjelölése 1902. november 19. bejelentési nappal szerepel a lajstomban, azaz 2024-ben 122 éves.

2|8 Földrajzi árujelzők

A forgalmazott termékek földrajzi eredetének azonosítására használható földrajziárujelző-oltalom a termékek minőségi jellemzői és származási területük között bizonyíthatóan létező kapcsolatra alapozva állhat fenn. Az oltalom fellépési lehetőséget nyújt mindazokkal szemben, akik az adott megjelölést jogosulatlanul használják.

Az év folyamán 88 Magyarországot megjelölő nemzetközi eredetmegjelölési kérelem, továbbá 40 nemzetközi földrajzi jelzés érkezett az SZTNH-hoz.

33 magyar
1477 európai uniós

Mezőgazdasági termékekre és élelmiszerekre vonatkozó földrajziárujelzők száma

Az eAmbrosia adatbázis szerint a mezőgazdasági termékekre és az élelmiszerekre vonatkozó, lajstromozott európai uniós földrajziárujelző-oltalmak száma 2023 végén 1 477 volt, amelyből 33 volt magyar eredetű. 2023-ban a „Lajta sajt” és a „Szabolcsi alma” került lajstromozásra.

38 magyar
1629 európai uniós

Borokra vonatkozó földrajziárujelzők száma

A borok uniós földrajzi árujelzőinek a száma elérte az 1 629-et; ebből 38 volt magyar eredetű.

16 magyar
248 európai uniós

Szeszes italokra vonatkozó földrajziárujelzők száma

A szeszes italokra vonatkozó uniós földrajzi-árujelző-oltalmak száma 248 volt; ebből 16 volt magyar eredetű. 2023-ban a „Nagykőrűi cseresznyepálinka”, a „Sárréti kökénypálinka” és a „Borzag pálinka” került lajstromozásra.

28 magyar
1315 WIPO

Oltalom alatt álló nemzetközi eredetmegjelölések száma

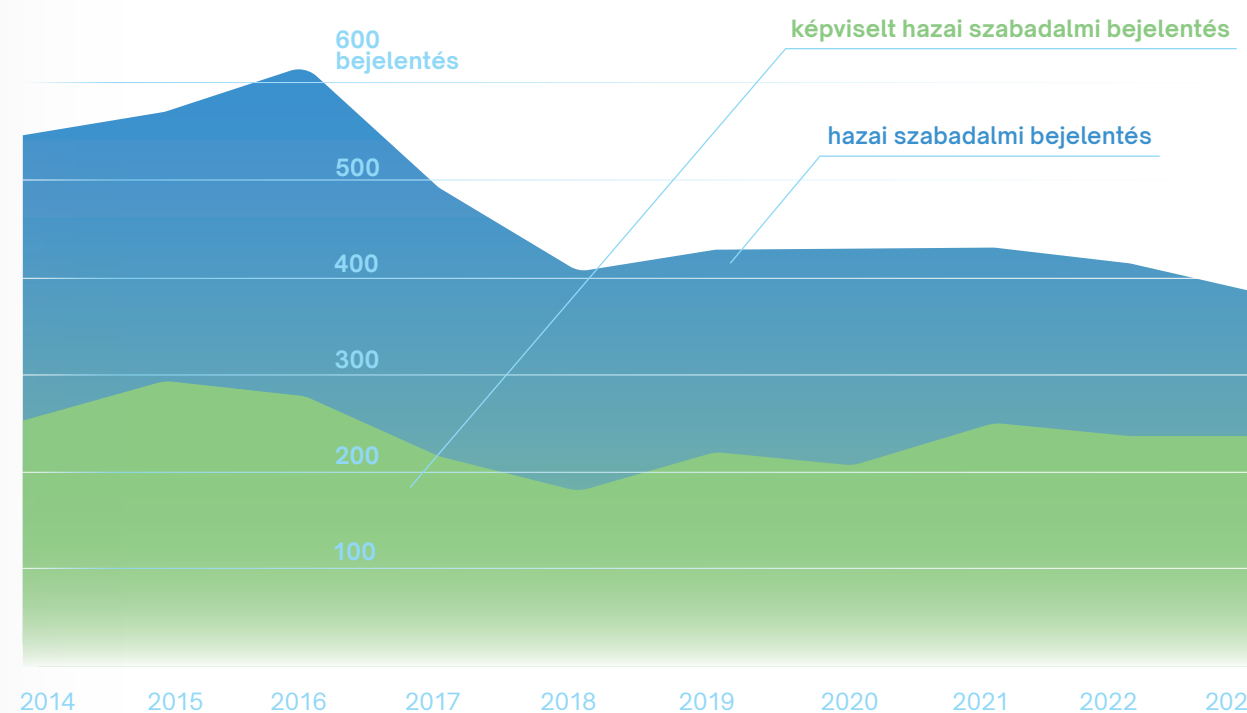
A WIPO adatbázisa szerint a Lisszaboni Megállapodás alapján oltalom alatt álló 1 315 hatályos nemzetközi eredetmegjelölés közül 28 volt magyar eredetű (pl. Herend, Kalocsa, Szeged, Tokaj).

2|9 Ügyvivők, képviselők közreműködése

Az ügyvivők, képviselők fontos szerepet töltenek be – az ügyfelek nemzetközi képviselete mellett – a hazai bejelentők SZTNH előtti képviseletében is. A nemzeti úton benyújtott bejelentések esetében minden oltalmi formánál jelentős részarányt képviselnek az ügyvivők (képviselek) közreműködésével benyújtott bejelentések.

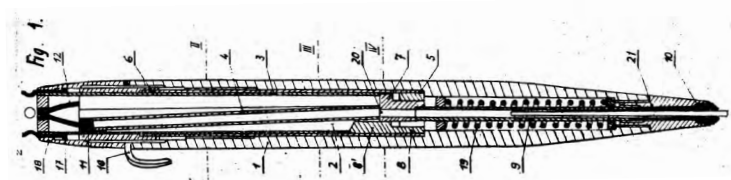
Az elmúlt 10 év statisztikai adatai alapján készült egy összesítés a hazai bejelentők által a hivatalhoz benyújtott szabadalmi bejelentések számáról, amelyeket a hivatali ügyfelek szabadalmi ügyvivő segítségével tettek. Az eredményekből látható, hogy 300 hazai szabadalmi bejelentés megtételénél nagyobb szabadalmi ügyvivői kapacitás sem az elmúlt években, sem jelenleg nem állt rendelkezésre. Ahhoz, hogy a minőségi hazai szabadalmi bejelentések száma növekedjen, szükség van a meglevő, de folyamatosan előregedő szabadalmi ügyvivői kapacitások fejlesztésére.

A szabadalmi ügyvivők által képviselt hazai szabadalmi bejelentések és az összes hazai szabadalmi bejelentések száma

3 | Jogszabályok előkészítése

A hivatal kezdeményező módon látta el a szellemi tulajdon védelmét érintő jogszabályok megalkotásának vagy módosításának előkészítési feladatát.

Az SZTNH közreműködött a **Neumann János program** keretében kidolgozott, az innovációs és tudományos eredmények gazdasági hasznosításának elősegítése érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló törvény tervezetének kidolgozásában. A 2023. évi XLI. törvény az innovációs és tudományos eredmények gazdasági hasznosításának elősegítése érdekében szükséges egyes törvények módosításáról tartalmazza többek között a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény, a formatervezési minták oltalmáról szóló 2001. évi XLVIII. törvény és a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény módosításait. Szintén részt vett a hivatal a kapcsolódó rendeleti szintű jogszabály-módosítások kidolgozásában és véleményezésében.

A hivatal elkészítette az igazgatási szolgáltatási díjakról szóló 19/2005. (IV.12.) GKM rendelet módosítására vonatkozó előterjesztés tervezetét, amely leképezte, hogy a Magyar Államkincstár csatlakozott az azonnali fizetési rendszerhez, valamint elkészítette az internetes fizetések (VPOS) fogadásához szükséges jogszabály-módosítási javaslatokat.

Az Szt. 115/O.§ (1a) bekezdésében foglalt, kis-és középvállalkozásokra, felsőoktatási intézményekre és kutatóhelyekre vonatkozó új díjkedvezmények igénybevétele esetén a vállalkozásoknál és a kutatóintézeteknél alkalmazni kell a **csekély összegű támogatásokra** vonatkozó uniós rendeletek szabályait. A kedvezmények de minimis támogatásként történő kezelése mind a hivatal, mind az ügyfelek oldalán túlzott adminisztratív terhekkel jár, így várhatóan ezen kedvezmények igénybevétele el fog maradni az előzetes várakozásoktól.

Az SZTNH részt vett a **formatervezésiminta-oltalmi szabályozás** módosításának előkészítésében. 2024. január 1-jétől a formatervezési minták oltalmáról szóló 2001. évi XLVIII. törvény, a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény, valamint a 19/2005. (IV. 12.) GKM rendelet alapján több ponton is módosul a formatervezésiminta-oltalmi szabályozás. A hivatal már nem végzi el ex officio az újdonság és egyéni jelleg követelményének való megfelelés vizsgálatát és kutatási jelentést sem készít, továbbá 2024. január 1-től az ügyfelek számára bevezetésre kerül az oltalmazhatósági vélemény.

A hivatal elkészítette a **használatiminta-oltalmi szabályozás** felülvizsgálatára irányuló koncepciót, amely elfogadásra került, és amelyet a Kulturális és Innovációs Minisztérium (KIM) és az Igazságügyi Minisztérium (IM) is támogat.

A **szerzői joggal kapcsolatos jogalkotási feladatainak** egyik elemét **az uniós szerzői jogi reform** keretében történt jogszabálmódosítás monitorozása jelentette. A leghangosabb jogalkotási munka a szerzői jogok és a szerzői joghoz kapcsolódó jogok közös kezeléséről szóló 2016. évi XCIII. törvényben található díjszabás-jóváhagyási eljárással kapcsolatos módosításokban való részvétel volt.

Nagy általános érdeklődés övezi a mesterséges intelligencia (MI, Artificial Intelligence, AI) kérdését, eredményeinek kreatívipari szempontú kezeléséről világszerte rendkívül élénk diskurzus folyik. A mesterséges intelligenciáról szóló harmonizált jogszabályok megállapítására és egyes uniós jogalkotási aktusok módosítására vonatkozó rendelettervezet (AI Act) 2023. június 14-én az Európai Parlament javaslatára szerzői jogot érintő szakaszokkal egészült ki. Az SZTNH véleményezte az AI Act szerzői jogi vonatkozású bekezdéseit érintő álláspontokat.

Kiemelt tanácsai munkacsoporti dosszié a Szellemi Tulajdon Világszervezete (World Intellectual Property Organisation, a továbbiakban: WIPO) **genetikai forrásokkal, hagyományos tudással és folklórral** foglalkozó kormányközi bizottságának keretében kidolgozott, a szellemi tulajdonról, genetikai forrásokról és a hozzájuk társított hagyományos tudásról szóló nemzetközi egyezmény elfogadására irányuló diplomáciai konferenciával kapcsolatos kérdések tárgyalása, amelyre vonatkozó magyar álláspont kidolgozásában és képviselésében a hivatal aktívan közreműködik.

A hivatal folyamatosan figyelemmel kíséri az Európai Unió Bírósága (EUB) előtt folyó szellemi tulajdonnal kapcsolatos ügyeket, feldolgozza a döntéseket, amelyeket az SZTNH honlapján közzétett, kereshető EUB ítéletkereső adatbázisban hoz nyilvánosságra.

4 Szerzői jogi hatóság

A közös jogkezelő szervezetek felügyeletével és nyilvántartásával kapcsolatos feladatok keretében a hivatal gondoskodik a közös jogkezelő szervezetek online nyilvántartásának vezetéséről. Hatásköre kiterjed a független jogkezelő szervezetek nyilvántartásba vételére, továbbá a reprezentatív közös jogkezelési tevékenység engedélyezésére is. A hivatal honlapján mindenki számára elérhető nyilvántartásban (<http://kjk.sztnh.gov.hu>) 2023 végén a következő egyesületek, illetve gazdasági társaságok szerepeltek:

Közös jogkezelő szervezetek

Független jogkezelő szervezetek

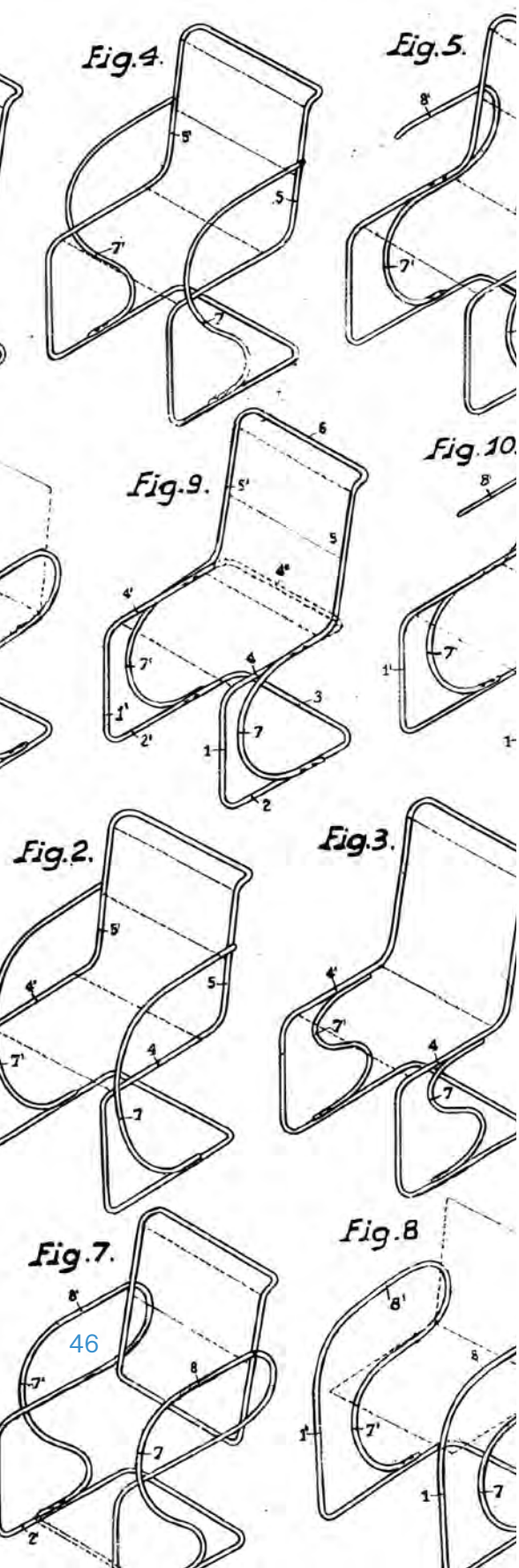
A hivatal a közös jogkezelő szervezetek bejelentései nyomán **27 nyilvántartási eljárást** folytatott le. A közös jogkezelés és a független jogkezelés felügyeletének körében évente egyszer kötelező a hatósági ellenőrzés szabályai szerint **felügyeleti eljárást** indítani. Az éves felügyeleti eljárásokat az SZTNH a közös jogkezelő szervezetek éves beszámolóinak a benyújtását követően folytatja le. Ennek során a hivatal vizsgálta a 2022. évi felügyeleti eljárásban tett felhívások teljesítésének ellenőrzése mellett a közös jogkezelő szervezetek jelenlegi működését is, valamint azt, hogy a nyilvántartásba vétel feltételei a vizsgált időszak alatt folyamatosan megvalósultak-e. A 2023. évben indított 13 éves felügyeleti eljárás közül 9 eljárás zárult értesítéssel (végzéssel), 4 eljárásban kellett felügyeleti intézkedésként határozatot hozni. A hivatal ellátta a közös és független jogkezelő szervezetek által fizetendő **felügyeleti díjjal** kapcsolatos ügyintézésel és a díjak nyilvántartásával kapcsolatos feladatokat.

A hivatal részt vett a közös jogkezelő szervezetek díjszabás-jóváhagyási eljárásainak a lefolytatásában. Ennek keretében a szerzői jogok és a szerzői joghoz kapcsolódó jogok közös kezeléséről szóló 2016. évi XCIII. törvény által előírt 2023. szeptember 1-jei határidőig 6 közös jogkezelő szervezet az előző év számaival megegyezően 21 díjszabást küldött meg a véleményezési eljárás lefolytatásának kezdeményezéseként. Az igazságügyért felelős miniszter 17 díjszabást 2023. november 27-én utasított el, majd 2023. december 21-én elutasította a maradék 4-et is, ami egyedülálló a közös jogkezelő szervezetek felügyeletének eddigi történetében.

Az **árva művek** olyan alkotások, amelyek felhasználása azért ütközik nehézségbe, mert a művek jogosultja ismeretlen, vagy ismeretlen helyen tartózkodik, és a felhasználó a jogszerű felhasználásra a szerzőtől nem tud engedélyt kérni. Ennek a helyzetnek a megoldására az SZTNH hatósági feladatává vált az árva művek felhasználásának engedélyezése. 2023 során 7 árva mű felhasználásának engedélyezése iránti kérelmet terjesztettek elő, amelyek 57%-a építészeti alkotásokra irányult. A hivatal 5 eljárásban a felhasználási engedélyt megadta.

5 | Nemzetközi szakdiplomácia

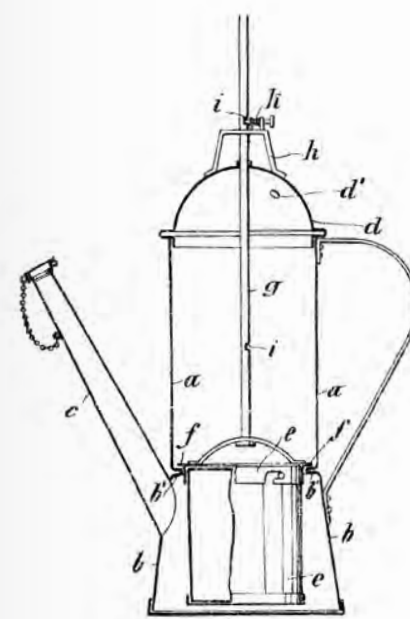

Az SZTNH nemzetközi együttműködési tevékenysége szorosan kötődik a szellemi tulajdonhoz kapcsolódó nemzetközi szervezetekhez. A hivatal aktív együttműködést folytat az Európai Szabadalmi Szervezettel (European Patent Organisation), az Európai Unió Tanácsával, az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalával (European Union Intellectual Property Office, EUIPO), a Szellemi Tulajdon Világszervezetével (World Intellectual Property Organization, WIPO) és a Visegrádi Szabadalmi Intézettel (Visegrad Patent Institute), továbbá erősíti a társhivatali bilaterális kapcsolatokat.

Az SZTNH az Igazgatótanácsban – a hivatal elnöke által vezetett delegációk közreműködésével – eredményesen végezte el az Európai Szabadalmi Egyezményből rá háruló tagállami jogok gyakorlásából és az ilyen kötelezettségek teljesítéséből adódó feladatokat. A hivatal munkatársai közreműködtek az Igazgatótanács Albizottsága (Select Committee of the Administrative Council), a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság, a Szabadalmi Jogi Bizottság, az Informatikai Munkacsoport munkájában, továbbá részt vettek az Európai Szabadalmi Akadémia (European Patent Academy, EPA) szakmai továbbképzésein.

2023. október 17-én az EPO (European Patent Office) delegációja Budapestre látogatott. A találkozó elsődleges célja a két hivatal közötti kooperáció jövőbeni irányvonalainak meghatározása volt, különös tekintettel az IT területét érintő együttműködésre.

Az Európai Szabadalmi Egyezmény (European Patent Convention, EPC) 50. évfordulója ünnepségén 2023. október 5-án az SZTNH elnöki delegációja vett részt. Ennek margóján kétoldalú megbeszélésre került sor az EPO elnökével, António Campinos-sal.

Az ESZB budapesti székhelyű **bíróképző központjának képzéseire** a korábbi vállalásnak megfelelően került sor. A 2023. január-március között megtartott három típusú képzés 20 tréningnapot jelentett, összesen 14 országból 325 fő vett részt a kurzusokon. A képzéseket az SZTNH – a brüsszeli Állandó Képvisellel együttműködésben – sikeresen szervezte meg és bonyolította le, amiről a résztvevők és a nemzetközi szervezetek részéről érkezett pozitív visszajelzések tanúskodnak.

Az SZTNH munkatársai 2023-ban is részt vettek az **Európai Unió Tanácsának szellemi tulajdonért felelős munkacsoportjában**, valamint az uniós rendezvényeken. Az **EUIPO**-val folytatódott az intenzív együttműködés. Az SZTNH vezetői részt vettek az EUIPO Igazgatótanácsának és Költségvetési Bizottságának ülésein, szakértő munkatársai pedig a védjegyjogi, design és az együttműködésről szóló kapcsolattartó üléseken, továbbá munkacsoporti üléseken, valamint az EUIPO Boards of Appeal regionális szemináriumán Varsóban.

Az SZTNH és az EUIPO munkatársai két alkalommal – január 30-án, illetve szeptember 5-én – online találkozó (Virtual Technical Meeting) keretében tekintették át a két hivatal közötti technikai együttműködés főbb kérdéseit.

Az EUIPO-SZTNH együttműködési megállapodás keretében 21 projekt kerül megvalósításra. Kiemelt feladatot jelent az SZTNH számára a belső hatósági ügyviteli nyilvántartási rendszernek az EUIPO Back Office rendszerével történő kiváltása, annak a hazai jogszabályi környezethez történő adaptálása. Ennek következtében számos online és személyes egyeztetés történt 2023-ban is az EUIPO és az SZTNH munkatársai között és bemutatókra került sor.

Az SZTNH-nak az EPO-val a 2021-2023 közötti időszakra vonatkozó hároméves együttműködési megállapodása (Bilateral Cooperation Agreement) keretében 9 projekt megvalósítását vállalta a hivatal.

Az Egységes Szabadalmi Bíróság (a továbbiakban: ESZB) létrehozására irányuló megállapodás (a továbbiakban: ESZB-megállapodás) 2023. június 1-jén hatályba lépett, és az ESZB megkezdte működését. A megállapodás ratifikációja tárgyában az a magyar kormányzati döntés született, hogy 1) Magyarországnak jelenleg nem áll szándékában ratifikálni az ESZB-megállapodást; 2) az ESZB Igazgatási Bizottságában és Költségvetési Bizottságában a megfigyelői státuszát fenn kívánja tartani; 3) Magyarország az ESZB Képzési Központjának folyamatban lévő képzéseit megvalósítja, de a további képzések megszervezésében nem vesz részt; 4) nyomon követi az ESZB működését és joggyakorlatának hatásait.

Az EUIPO és az SZTNH közös, online webináriumot szervezett 2023. május 30-án

„A szellemi tulajdon jelentősége kis- és középvállalkozások számára” címmel, amelyen a két hivatal szakemberei az EUIPO szellemi tulajdon-védelmi támogatásáról, a KKV-alapról, a védjegy- és designoltalom megszerzésének fontosságáról tartottak előadásokat, és egy magyar startup is elmondta ezen a téren szerzett tapasztalatait.

Az SZTNH és az EUIPO közös szervezésében 2023. október 25-én került megrendezésre az „IP4YOU” című online webinárium, amelyen a két hivatal szakértői a szellemi tulajdon-jogokkal kapcsolatos fontos témákról tartottak előadásokat a szellemi tulajdonnal foglalkozó jogászok és más szakemberek számára.

Az SZTNH ellátta Magyarország képviselőjét a **WIPO** keretében folyó nemzetközi együttműködésben, közreműködött a világszervezet bizottságaiban, munkacsoportjaiban, jelentősebb rendezvényein.

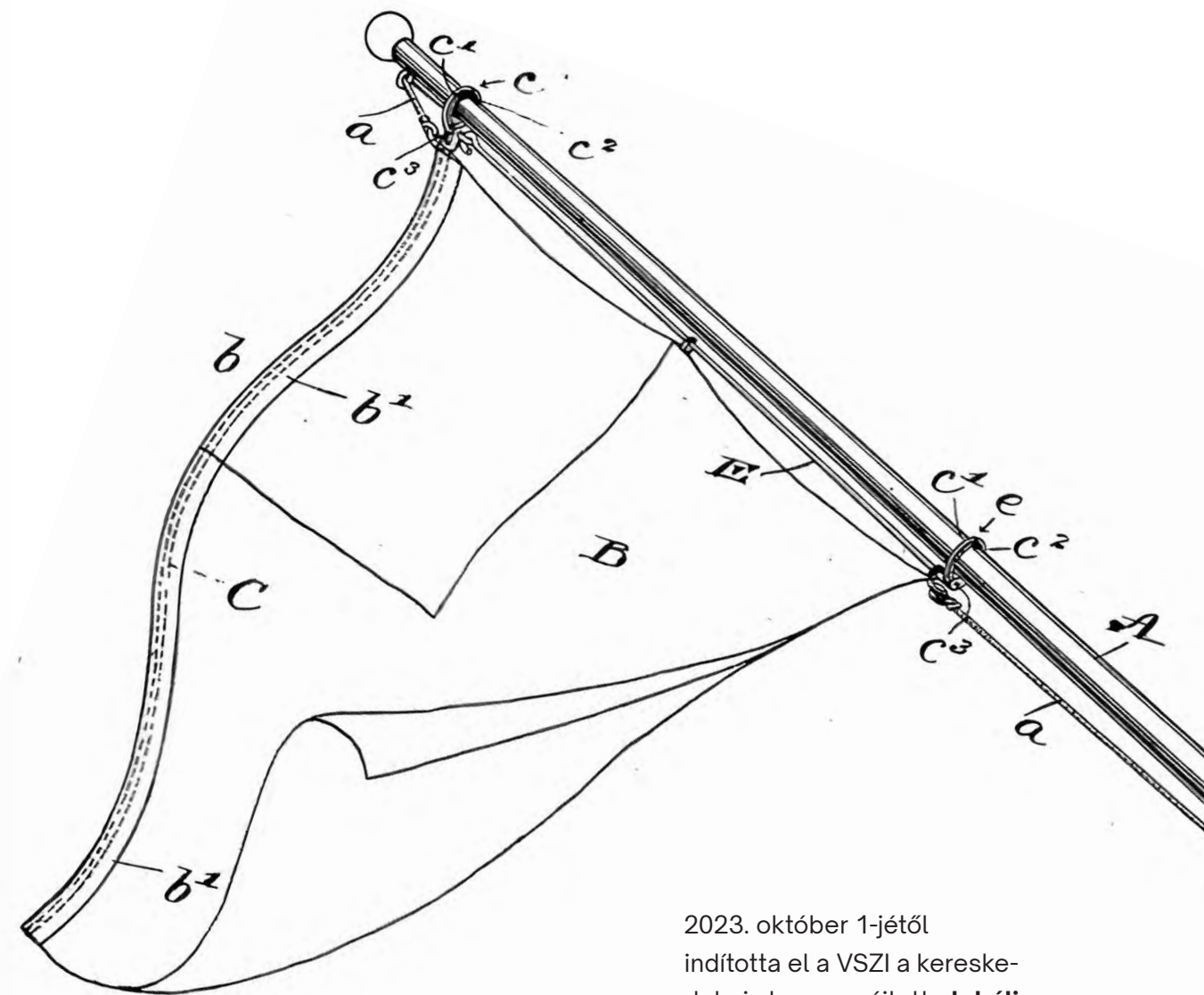
A WIPO tagállamok **közgyűléseinek 64. sorozatára** (62nd Series of Meetings Assemblies of the Member States of WIPO) 2023. július 6-14. között Genfben került sor, amelyen az SZTNH elnöke által vezetett delegáció vett részt. Az SZTNH elnöke sikeres tárgyalásokat folytatott Daren Tang főigazgatóval. Egyeztettek az IP menedzsment képzés magyarországi bevezetésének lehetőségéről, amelyhez a WIPO szakmai támogatást kíván nyújtani, valamint a szellemi tulajdon-alapú finanszírozással (IP-backed financing) kapcsolatos V4-es projektről is. Az SZTNH elnöke Ken-Ichiro Natsume főigazgató-helyetttel is tárgyalt, aminek eredményeként novemberben aláírásra került a WIPO és az SZTNH közötti adatcsere-megállapodás.

Szakdiplomáciai siker, hogy a mikroorganizmusok lététbe helyezésének nemzetközi elismerésével foglalkozó Budapesti Unió Közgyűlése Farkas Szabolcsot elnökhelyettesévé választotta.

A WIPO és az SZTNH 2023. február 28-án regionális webináriumot szervezett a szellemi tulajdoni jogsértésekkel kapcsolatos vagyoni hátrány kiszámítása témájában „Regional Webinar on the Calculation of Damages for IP Infringements” címmel, több mint 300 szakember részvételével.

A 2023. év nemzetközi együttműködésének egyik hangsúlyos területét képezte **a bilaterális kapcsolatok erősítése**. Az SZTNH elnöke számos környező ország szellemi tulajdoni hivatalába látogatott el az együttműködési kapcsolatok előmozdítása céljából, illetve fogadta azok delegációit. Így került sor a cseh, szlovák, lengyel, szlovén, albán és a V4-es kapcsolatok további erősítésére.

A budapesti székhelyű **Visegrádi Szabadalmi Intézetet** (a továbbiakban: VSZI) a négy visegrádi ország a szabadalmi együttműködés körében kormányközi szervezatként hozta létre. Nemzetközi kutató hatósági (International Search Authority, ISA), valamint nemzetközi elővizsgáló hatósági feladatot (International Preliminary Examining Authority, IPEA) lát el. 2023-ban az Igazgatótanács elnöki tisztségét Patrycja Czubkowska, a Lengyel Szabadalmi Hivatal elnökhelyettese töltötte be.

2023-ban összesen 89 nemzetközi kutatási jelentés (ISR) iránti kérelem, valamint 3 nemzetközi elővizsgálati jelentés (IPER) iránti kérelem érkezett a VSZI-hez. A kérelmek több mint kétharmadát (69%-át) nemzeti nyelven (magyar, cseh, lengyel), 31%-át pedig angol nyelven nyújtották be.

A VSZI 2017. június 1-jétől Litvánia, 2020. szeptember 1-jétől pedig Szerbia állampolgárai és az ott székhellyel rendelkező vállalkozások, valamint egyéb szervezetek részéről is fogad nemzetközi szabadalmi bejelentéseket. 2023-ban 6 szerb bejelentés érkezett, ezek kapcsán a nemzetközi kutatás elvégzését az SZTNH, a Cseh Köztársaság Iparjogvédelmi Hivatala és a Lengyel Szabadalmi Hivatal vállalta.

2023. október 1-jétől indította el a VSZI a kereskedelmi alapon nyújtott **globális szabadalmi kutatási szolgáltatásait**, amelyek kétfajta új kutatási szolgáltatást foglalnak magukban: az **újdon-ságkutatási szolgáltatást és a szabadalmazhatósági véleménnyel kiegészített újdon-ságkutatási szolgáltatást**. A globális szabadalmi kutatási szolgáltatásokat az ügyfelek származási országtól függetlenül igénybe vehetik. Az új szolgáltatások előnye, hogy még a szabadalmi bejelentés megtétele előtt, mindössze 4 hét alatt szakértői választ adnak egy találmány vagy technikai megoldás újdon-sága és szabadalmazhatósága kapcsán.

6| Fókuszban a szemlélet- formálás

Az SZTNH kiemelt célkitűzése a szellemi tulajdon védelmével kapcsolatos szemléletformálás és tudatosságnövelés. Jelentős célcsoportjait képezik a vállalkozások (elsősorban KKV-k és startupok) és a felsőoktatási intézmények. Körükben tudatosítja a hivatal a szellemi tulajdon, az oltalomszerzés fontosságát, amely versenyelőnyt és presztízszt biztosíthat számukra, növeli e szervezetek értékét a piacon.

6|1 Vállalkozói tudatosságnövelés

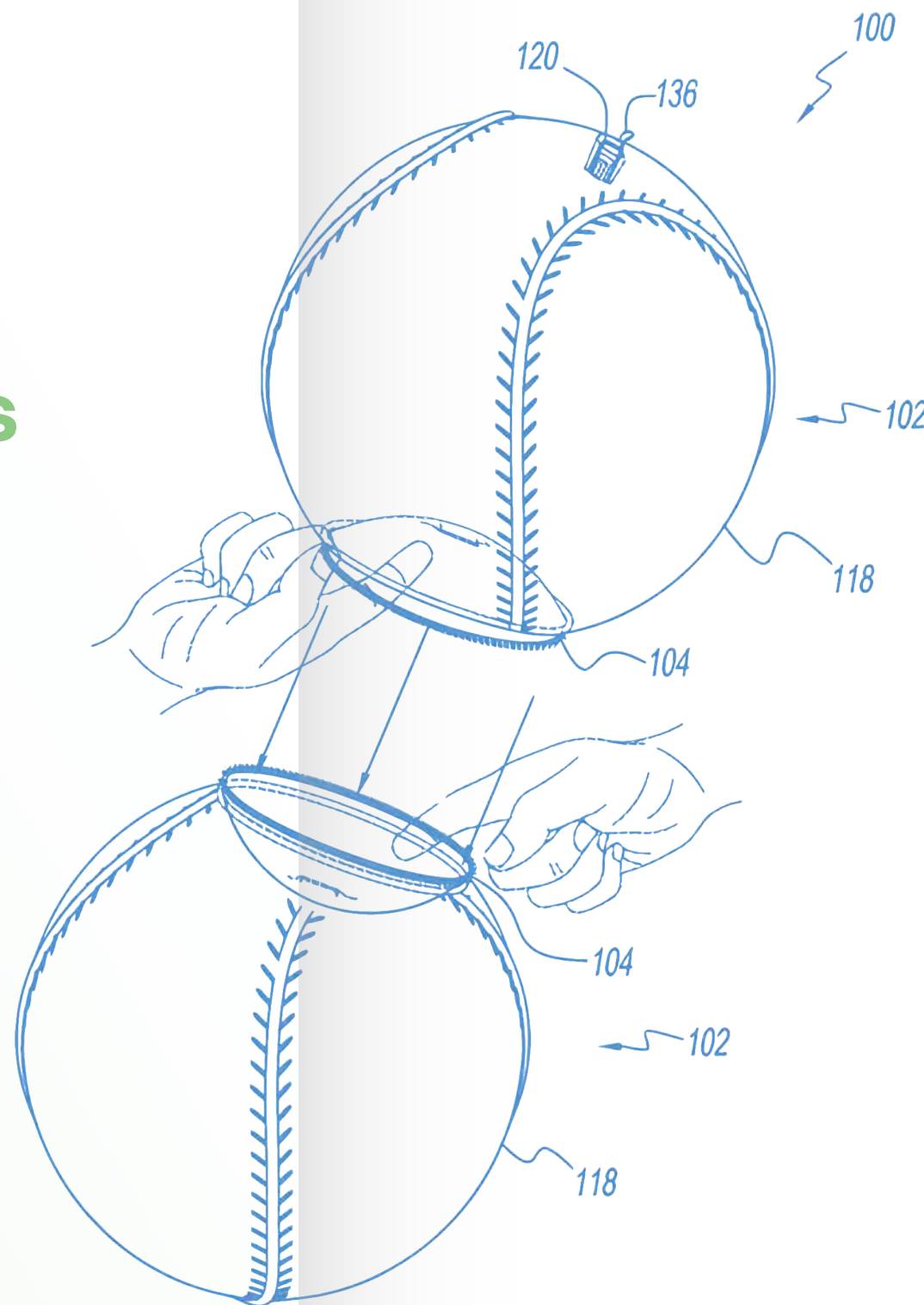
Az SZTNH 2023-ban két fontos üzenettel és értékajánlattal szólította meg a KKV-kat:

IP Scan 102 ↗ jelentkezés

Az ingyenes IP Scan szolgáltatás és a források (SME Fund – KKV Alap és az IPARJOG pályázat) hatékony üzeneteknek bizonyultak. 2022-ben összesen 63 IP Scan jelentkezést regisztrált az SZTNH, számuk 2023-ban majdnem megduplázódott; az év 102 jelentkezéssel záródott, ebből 54 jelentést már teljesített a hivatal.

KKV-alap 306 ↗ jelentkezés

Míg 2022-ben 107 magyar jelentkezés volt az EUIPO által kezelt KKV-alapra, 2023-ban ezek száma majdnem megtriplázódott, 306-ra növekedett.

"Ötletből érték – IP Iránytű KKV-knak"

hivatali kiadvány

Kifejezetten a KKV-knak ad tanácsokat az oltalomszerzés kérdéseiben a 2023-ban megjelent Ötletből érték – IP Iránytű KKV-knak című hivatali kiadvány, amely segíti a vállalkozásokat eligazodni az oltalmi formák világában és gyakorlati tanácsokkal látja el őket. Három kiemelt iparágban – az élelmiszeriparban, az építőiparban és a sportban – sikeres hazai példákon keresztül mutatja be az oltalomszerzés fontosságát és előnyeit.

PATLIB

Információs központok

A hivatalnak 16 megyei kereskedelmi és iparkamarával és 6 jelentős hazai egyetemen működő PATLIB-központtal van érvényes megállapodása szellemi tulajdoni információs pont fenntartására.

Konferenciák és szakmai együtt- működések

Az SZTNH nagyszámú szakmai, tudatosságnövelő, szemléletformáló eseményen működött közre. A Piac és Profit konferenciáin keresztül, amelyeket a helyi ipari és kereskedelmi kamarák bevonásával szerveznek, kb. 1100 KKV-t ért el tudatosságnövelő előadásaival a hivatal. Több szakmai (iparági és érdekképviseleti) szervezettel is van együttműködése az SZTNH-nak, így került közelebb a magyar startup szcénához, vagy akár az egyes iparági szereplőkön keresztül bizonyos KKV-khoz.

6|2 A szellemi tulajdonnal kapcsolatos képzés

Hosszú múltja van az ország legjelentősebb egyetemeivel való hivatali oktatási együttműködésnek.

IP Day – Tudáshasznosítás felsőfokon

Nagy sikere volt a 2023. október 26-án az SZTNH-NKFIH-KIM közös rendezésében „IP Day – Tudáshasznosítás felsőfokon” címmel az egyetemeknek, kutatóintézeteknek, technológia-transzfer-irodáknak tartott konferenciának. A rendezvény célja az volt, hogy közös platformot teremtsen számukra a szellemivagyon-kezeléssel, tudatosságnöveléssel, oktatással kapcsolatos kérdésekben.

Szellemivagyon-diagnózis

Az SZTNH pilot projektként az Óbudai Egyetem részére készített egy nagyszabású szellemivagyon-diagnózist, amelyben részletesen összefoglalta az előnyöket jelentő szellemivagyon-védelmi lehetőségeket, eszközöket, lépéseket.

"Szerzői jog mindenkinek"

Az alapfokú szerzői jogi tanfolyam új tananyagaként, a Szerzői jog mindenkinek című hivatali kiadvány 2. kiadása 2023-ban jelent meg. A könyv bemutatja a szerzői jog fejlődését, a szerzők jogait, valamint több tucat jogeseten és gyakorlati példán keresztül teszi érthetőbbé a szerzői jogot.

3248

résztevő az előadásokon

Az SZTNH által szervezett előadásokon résztvevők száma 2023-ban 3 248 fő volt. 70%-uk korszerű távoktatásban részesült.

Az SZTNH-val együttműködésben folytatott szellemitulajdon-védelmi képzések megoszlása képzési formák szerint

70,1% távoktatás 2277 hallgató

Egyre népszerűbb az egyetemeken a szellemi tulajdon témakörében a távoktatási képzési forma. Míg 2021-ben még csak 758 hallgató, 2022-ben 1 854 hallgató vizsgázott a hivatal távoktatási tananyagából, addig 2023-ban a 2021. évi létszám 3-szorosa, 2 277 felsőoktatási hallgató vett részt ebben a képzési formában.

A Szellemitulajdon-védelem és az Innovációmenedzsment és iparjogvédelem című tárgyak oktatása távoktatásban folyt a Debreceni Egyetemen, a Pannon Egyetemen, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemen, a Nyíregyházi Egyetemen és az Eszterházy Károly Egyetemen, valamint az Ujvári János diplomamunka pályázat hallgatói körében. A hallgatói létszám növekedése visszaigazolta az SZTNH korábbi elképzelésének helyességét, aminek megvalósítására távoktatási anyagok fejlesztésébe kezdett. A hivatal teljesen megújította a távoktatási tananyagot az iparjogvédelem témakörben.

Felsőoktatás

Féléves önálló tantárgyként felvehető szellemitulajdon-védelmi képzésre 7 felsőoktatási intézmény 9 karán került sor, további 6 egyetemen más tantárgyakhoz kapcsolódva folyt a szellemi tulajdonnal kapcsolatos oktatás.

Tanfolyamok

Az SZTNH által szervezett alap-, közép- és felsőfokú iparjogvédelmi, valamint az alap- és középfokú szerzői jogi tanfolyamok, továbbá a különböző szervezetek számára tartott céltanfolyamok hagyományosan fontos szerepet töltenek be a szellemi tulajdonnal kapcsolatos ismeretátadásban, az iskolarendszeren kívüli képzés fontos részét képezik.

16,8% céltanfolyamok

6,9% szakmai képzések

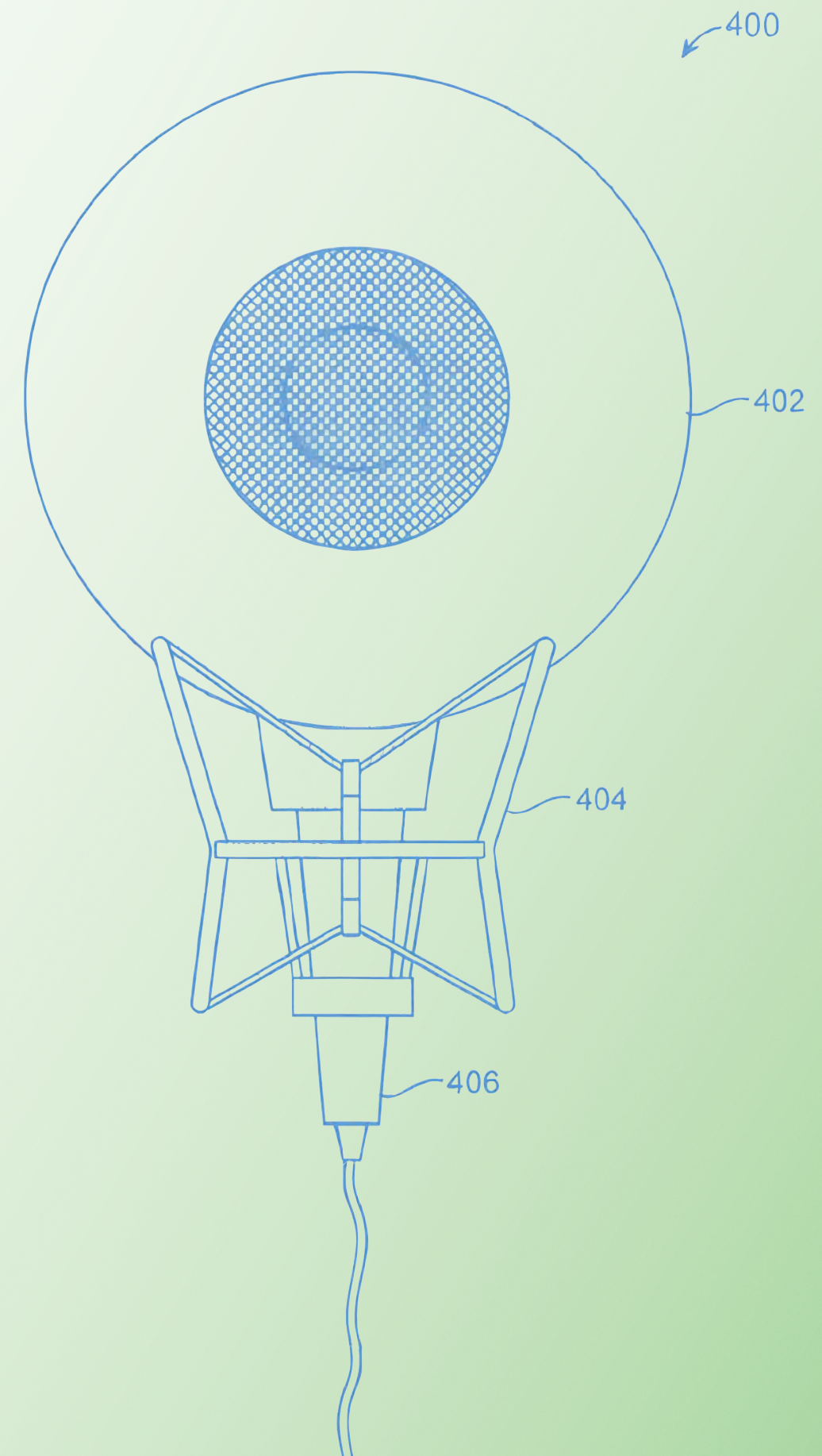
5,6% felsőoktatási intézményekben folyó képzések

0,6% Ujvári János diplomamunka pályázat hallgatói

A szellemi tulajdon oktatása

a felsőoktatási intézményekben az SZTNH-val való együttműködésben

Önálló tantárgy	Más tantárgyak részeként	Távoktatás	Céltanfolyam
			Budapesti Corvinus Egyetem
			Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
			Budapesti Gazdasági Egyetem
			Budapesti Metropolitan Egyetem
			Debreceni Egyetem
			Eötvös Loránd Tudományegyetem
			Eszterházy Károly Egyetem
			Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
			Miskolci Egyetem
			Moholy-Nagy Művészeti Egyetem
			Nemzeti Közszolgálati Egyetem
			Nyíregyházi Egyetem
			Óbudai Egyetem
			Pannon Egyetem
			Pázmány Péter Katolikus Egyetem
			Pécsi Tudományegyetem
			Szegedi Tudományegyetem

6|3 Az ügyfelek szolgálatában

A hivatal központi ügyfélszolgálatára általános tájékoztatást nyújt a szellemi alkotások védelmével kapcsolatos, személyesen, telefonon vagy írásban érkező kérdésekben, magyar és angol nyelven. Az érdeklődések egyre szélesebb területet ölelnek fel; magas a nemzetközi egyezményekkel, a külföldi jogszerezéssel kapcsolatos érdeklődések száma is.

Az ügyfélszolgálat által fogadott ügyfélmegkeresések száma

2023-ban 19 469 megkeresést fogadott az ügyfélszolgálat, ami 7,8%-kal haladta meg az előző évit (18 053), és magasabb volt a pandémiát követő nyitási évnél is (2021) is.

A központi ügyfélszolgálati megkeresések megoszlása annak módja szerint

66%
telefon

Az információkérések módjai közül a telefonon történő megkereséseknek volt kiemelkedő szerepe, mind aránya, mind pedig számossága tekintetében. A telefonon fogadott megkeresések száma lényegében 2018 óta folyamatosan növekszik. A megkeresések kétharmada telefonon keresztül történt, így közel 12,5 ezer ilyen megkeresés érkezett a hivatalba.

5%
fax, levél

14%
személyes

Ezzel szemben a személyesen fogadott ügyfélérdeklődések száma a járvány miatt a felére csökkent, majd csak annak elmúltával, 2022-től indult ismét növekedésnek. A személyes ügyfélérdeklődések száma 2023-ban 12,5%-kal volt több a 2022. évinél.

15%
e-mail

Mindazonáltal az elektronikus úton beérkezett megkeresések száma 2019 óta szinte folyamatosan növekszik: 2023-ban 2 824 e-mailben történő megkeresést fogadott az ügyfélszolgálat, ami 14,9%-kal volt több az előző évinél.

A központi ügyfélszolgálati megkeresések megoszlása szakmai területenként

Általános tapasztalat, hogy a hivatali ügyfélszolgálathoz forduló ügyfelek általában több szakterület iránt érdeklődnek egyidejűleg.

36,1%
védjegy

Az összes információkérés a korábbi évekhez hasonlóan leginkább a védjegyek területére irányult (36,1%). Az utóbbi években némileg csökkent a védjegyekkel kapcsolatos megkeresések száma, aminek hátterében az állhat, hogy a honlapon egyre több ügyfélbarát tájékoztató anyag, így a védjegybejelentést támogató videó található meg.

21,5%
adatbázis

Az ügyfélszolgálati tevékenység fontos területét képezi az adatbázisokhoz kapcsolódó tájékoztatás (21,5%), ami magában foglalja a bel- és külföldi adatbázisokkal, elektronikus szolgáltatásokkal és honlapokkal kapcsolatos mindenféle érdeklődést, ezen belül a bel- és külföldi iparjogvédelmi adatbázisok használatában való segítségnyújtást.

3,2%
formatervezési minta

3%
használati minta

0,5%
K+F minősítés

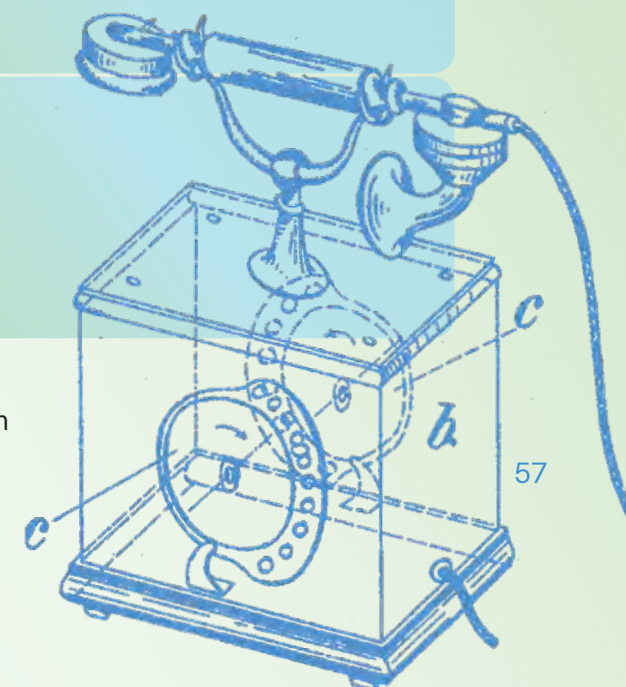
4,6%
általános tájékoztatás

6,4%
szerzői jog

10,9%
szabadalom

13,8%
egyéb

A nemzetközi elvárásoknak megfelelően az SZTNH az ingyenes ügyfélszolgálati tájékoztatási szolgáltatásokon túlmenően emelt szintű szellemi tulajdoni szolgáltatásokat is kínál ügyfelei számára. Kétfajta védjegy- és hétfajta szabadalomkutatási szolgáltatást vehetnek igénybe az ügyfelek.

IP Scan

Az SZTNH kiemelt célkitűzése volt 2023-ban, hogy az IP Scan elnevezéssel megújult, korábbi szellemi diagnózis-szolgáltatás minél több ügyfélhez jusson el. A térítésmentes tanácsadás célja, hogy a felhasználók, elsősorban a KKV-k minél teljesebb képet kapjanak szellemi vagyonuk kiaknázási lehetőségeiről és a felmerülő kockázatokról. A szolgáltatást igénylők száma a sikeres promóciónak köszönhetően az előző évhez képest közel a duplájára növekedett.

Honlap

A hivatali honlap a szellemi tulajdon kérdéseiben kevésbé járatos potenciális ügyfeleket és a szakmai felhasználókat egyaránt kiszolgálja közérthető szakmai információkkal. A honlap iránti magas érdeklődést mutatja, hogy 2023-ban 333 ezer egyedileg azonosítható felhasználó 570 ezer alkalommal kereste fel a honlapot, a letöltött oldalak száma meghaladta a 2,4 millió html-oldalt, a letöltött adatmennyiség pedig a 2,28 TB-t.

Elektronikus ügyintézés és bejelentés

A felhasználók a honlapon keresztül érhetnek el olyan hasznos, elektronikus ügyintézési és bejelentési szolgáltatásokat, mint az **e-ügyintézés, az e-kutatás, az e-nyilvántartás és az e-iratbetekintés**. Minden iparjogvédelmi oltalom bejelentésére, valamint európai szabadalom hatályosítási, műnyilvántartási kérelem benyújtására elektronikus úton is van lehetőség. Az ügyfelek használhatják a védjegybejelentések fogadására alkalmas **TM e-Filing** rendszert, az elektronikus védjegy kutatásra szolgáló **TM View** rendszert, az Európai Unióban oltalom alatt álló formatervezési mintákat tartalmazó **Design View**, valamint a földrajzi árujelzőket tartalmazó a **GI View** adatbázisokat. Az ügyfelek egyre nagyobb arányban élnek az elektronikus ügyintézés lehetőségeivel.

Önkéntes műnyilvántartásba vétel iránti kérelmek száma

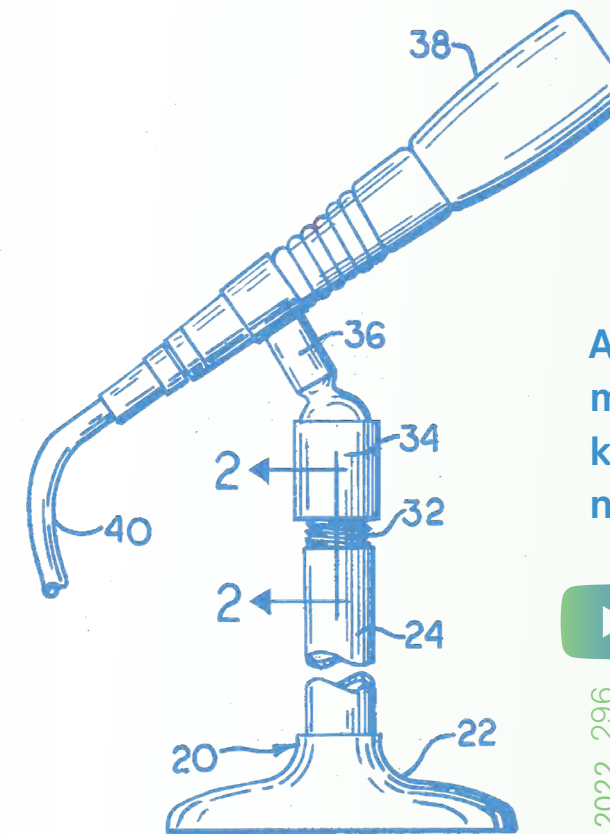
A központi ügyfélszolgálat végzi a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény hatálya alá tartozó művek és teljesítmények önkéntes műnyilvántartásba vételét. A kérelmek száma 2023-ban átlépte az ezres határt. Ez a mennyiség az előző évi 931 kérelemnél 8%-kal (70 mű) volt több. Adott az önkéntes műnyilvántartás teljes körű elektronikus ügyintézésének a lehetősége, de az ügyfelek többsége még mindig a személyes ügyintéризést részesíti előnyben. A naponta végzett digitalizáció eredményeként a teljes iratanyag elektronikus úton elérhető a hivatal e-kutatási felületén.

Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő

Az iparjogvédelmi hatósági tájékoztatás klasszikus eszköze a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő díjmentesen jelenik meg a hivatal honlapján elektronikus formában és elektronikus aláírással hitelesítve. A kiadványt nagyszámú szakmai érdeklődő olvassa, 2023 folyamán több mint 167 ezer html-megtekintést és több mint 250 ezer pdf-letöltést regisztrált a hivatal.

Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle

A szellemi tulajdon védelméről szóló, színvonalas szakmai tanulmányokat tartalmazó Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle önálló periodikaként kéthavonta jelenik meg. Teljes terjedelemben azonnal elérhető és letölthető elektronikus formában a hivatal honlapjáról.

A közösségi médiaoldalak követői táborának növekedése

8 sajtó-esemény

31 sajtó-közlemény

15 elnöki és elnökhelyettesi nagyinterjú

750+ hír

100+ rádiós és televíziós interjú, illetve riport

A hivatali külső kommunikáció

A hivatali külső kommunikáció célja, hogy a lehető legszélesebb körben ismerjék meg az SZTNH tevékenységét, ezenkívül edukálja a vállalkozásokat, a kutatókat, hogy a szellemi tulajdon-védelemmel nagyobb gazdasági előnyre lehet szert tenni. Az **IP Hősök** elnevezésű kampánnyal a hivatal törekszik különböző ágazatok célzott megszólítására. 2023-ban az építőipar volt a fókuszban két olyan ismert céggel együttműködésben (**Barabás Téglakő, ingatlan.com**), amelyek évek óta sikeresen és tudatosan védik saját szellemi tulajdonukat. Az év során 8 sajtóesemény, 31 sajtóközlemény, több mint 15 elnöki és elnökhelyettesi nagyinterjú, több mint 750 hír és 100-nál több rádiós és televíziós interjú és riport közvetítette a hivatal tevékenységét a nagyközönség felé. A szponzorált tartalmak terén állandó rovata van a hivatalnak a **Jazzy Rádió Millás-reggeli** című műsorában. Az SZTNH jelenléte a közösségi médiában tovább erősödött.

6|4 Szakmai rendezvények, díjak

Az SZTNH vezető szerepet tölt be a szellemi tulajdonnal kapcsolatos szakmai rendezvények szervezésében, valamint a kiemelkedő alkotók, alkotóközösségek elismerésében.

Jedlik Ányos-díj

A hagyományokhoz híven 2023. március 17-én a Nemzeti Múzeumban rendezett ünnepségen adták át az SZTNH egyik legrangosabb díját, a Jedlik Ányos-díjat, amely a kimagaslóan sikeres feltalálói tevékenység, valamint a kiemelkedő színvonalú és hatékonyságú iparjogvédelmi munkásság elismerését szolgálja. Jedlik Ányos-díjat kapott:

Fésüs László, Széchenyi-díjas orvos, biokémikus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Debreceni Egyetem volt rektora;

Kovári Zoltán, magyar és európai szabadalmi ügyvivő, a Kovári Szabadalmi és Védjegy Iroda Kft. ügyvezetője;

Ondi Levente, vegyészmérnök, a Ximo Hungary Kft. ügyvezetője;

Stépán Gábor, Széchenyi-díjas gépészmérnök, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja.

Millenium Díj

A szellemi tulajdon világnapja alkalmából 2023. április 26-án rendezte meg a hivatal a Millenniumi Díj díjátadó ünnepséget. A megtisztelő kitüntetést

a térburkolat-gyártással foglalkozó

Barabás Téglakő Kft.,

a Pro Familiis-díjas meseíró **Bartos Erika**,

a vidék kulturális felpozíciójában élen járó **Déryné Program**,

a kerámiaszelepek fejlesztésével, gyártásával és forgalmazásával foglalkozó **Kerox Ipari és Kereskedelmi Kft.**

a magyar szeszesital-gyártás egyik zászlóshajója, a **Zwack Unicum Nyrt.** kapták.

7| Hatékony intézmény-működtetés

7|1 Digitalizáció, informatika

Rendelkezési Nyilvántartás

Bevezetésre került a Rendelkezési Nyilvántartásba történő automatikus be-kérdezést biztosító fejlesztés, ami 2023. június 8-tól folyamatosan indít bekérdezéseket a BM rendszerébe.

Riportkészítés

A Back Office projekt riporting munkacsoportja a korábban elfogadott Proof of Concept koncepció mentén létrehozta a riporting igényeket kiszolgáló adattárház struktúrát és kialakította a statisztikai gyorsjelentések adatgyűjtési mechanizmusát. A statisztikai gyorsjelentés riportjainak kialakítása elkezdődött, és megkezdődött a tesztelése.

Front office

A hivatal 2023 áprilisában elkezdte a jövőbeni Front Office szolgáltatás elemzési feladatát, amelynek célja, hogy a hivatal eldöntse, mely nemzetközi szoftvercsomagot vezet be. Az elemzés alapján az a döntés született, hogy a hivatal az EUIPO Front Office szoftvercsomagját tervezi bevezetni, beleértve a User Area és Customer Services modulokat. A kiválasztott programcsomagnak le kell fednie az összes oltalmi formát. A bevezetés kezdetének várható időpontja 2025 eleje.

Honlap-modernizáció

2023 januárjában a hivatal elkezdte előkészíteni honlapmodernizációs projektet, amely végül október végén indult el. A projekt az infrastruktúra-tervezési, információ-biztonsági és arculattervezési feladatokkal kezdett el foglalkozni.

Központi Személyügyi Nyilvántartó Rendszer

A hivatal megteremtette a Központi Személyügyi Nyilvántartó Rendszer bevezetésének műszaki feltételeit, és megtörtént az adatmigráció a központi (BM) rendszerbe. A bevezetéssel párhuzamosan kiderült, hogy a szoftver nem váltja ki a hivatal által jelenleg is használt szoftver – a Nexon – szolgáltatásait, így a digitális szabadságjövahagyási folyamatot, a digitális munkaidő- és szabadságnylvántartást. A nyilvántartó rendszer 2023 júniusában éles üzembe állt.

Kártyás elektronikus fizetés

Az első félévben a hivatal koncepciót készített, megtervezte és elkezdte a kártyás elektronikus fizetési lehetőségének (VPOS) bevezetését. A megoldás fejlesztése szeptemberben fejeződött be, és a szolgáltatás éles üzembe állt.

CTI szoftver

A Back Office projekt kapcsán, de attól függetlenül elkezdődött a TM/DS View kiválasztását célzó CTI szoftver bevezetése, amely Blockchain alapon valósítja meg az EUIPO-val történő adatcserét HyperLedger Fibre technológiai alapokon. A védjegyadatokra vonatkoztatott adatszolgáltatás 2023. december 4-én indult el. A designadatokra vonatkozó adatszolgáltatás még fejlesztés alatt áll.

Elektronikus iratbetekintési szolgáltatás

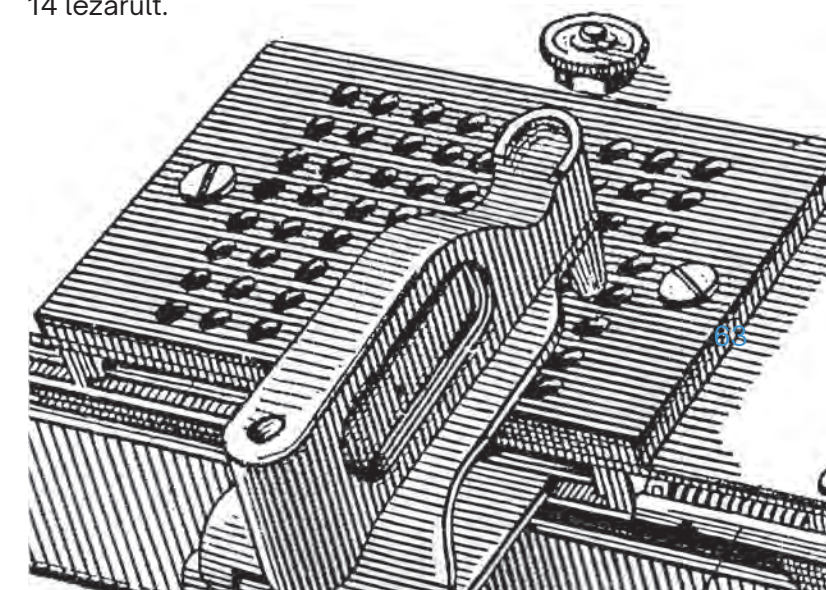
2023 őszén a hivatal felmérte az elektronikus iratbetekintési szolgáltatás újraindításának lehetőségét. Az igények felmérését követően fejlesztésre került az a funkció, amely lehetővé teszi a publikussá tétel beállítását az intézkedések meghozatalával egy időben. Felülvizsgálatra kerültek a dokumentumok publikussá tételének további előfeltételei, amely során megállapították, hogy az elektronikus aláírásképpel ellátott dokumentumok nem kerülhetnek publikálásra.

Informatikai és információ-biztonság

A hivatal informatikai és információbiztonsági területe 2024-ben 96 változást vezetett be az informatikai eszközöket és szolgáltatásokat illetően.

Service Desk

Az informatikai területet jellemzik a Service Desk rendszerből származó adatok: a 2023. évi 4 560 bejelentésből 4 458 megoldva, 123 pedig elutasítva. A felhasználók visszajelzése alapján az 1-5-ös skálán a havi elégedettség mutató mindig közel 5-ös volt. Az informatikai terület felé jelzett 45 fejlesztési igény közül 14 lezárult.

7|2Gazdálkodási tevékenység

A költségvetési törvényben az SZTNH a XX. költségvetési fejezet 3. címe, Kulturális és Innovációs Minisztérium (KIM) alatt szerepel.

A hivatal működését saját bevételeiből, így a miniszteri rendeletben meghatározott mértékű igazgatási szolgáltatási, fenntartási és megújítási díjakból, a hivatalt megillető nemzetközi eljárási díjakból és egyezményalapú bevételekből, továbbá a szolgáltatások ellenértékéből, valamint egyéb bevételekből fedezi. Bevételeivel önállóan gazdálkodik, azokat működésének fedezésére használja fel.

Az SZTNH középtávú pénzügyi stabilitásának megteremtéséhez a hatósági és/vagy szolgáltatási díjbevételek újragondolása, illetve növelése lenne szükséges. A hivatal igazgatási-szolgáltatási díjai ugyanis a díjrendelet 2012. január 1-i hatályba lépése óta nem kerültek átfogó felülvizsgálatra, így az SZTNH évről évre egyre nehezebben képes kigazdálkodni a 2012-2023 közötti időszak közel 60%-os inflációjából fakadó költségnövekedést. Az áremelkedések mellett a pandémiát követően eltörlésre kerültek az első 3 évben fizetendő fenntartási díjak, valamint 2024. január 1-jétől a Neumann János program is további eljárási és fenntartási díjcsökkentéseket vezetett be. A jövőben hivatali bevételnövekedésre azért sem lehet számítani, mert a szabadalmi fenntartási díjbevételek forrásaként szolgáló hatályos szabadalmi oltalmak száma nem növekszik, a hatályosított európai szabadalmak 20 éves oltalmi ideje fokozatos lejár, és a beérkező új hatályosítási kérelmek száma pedig korlátozott.

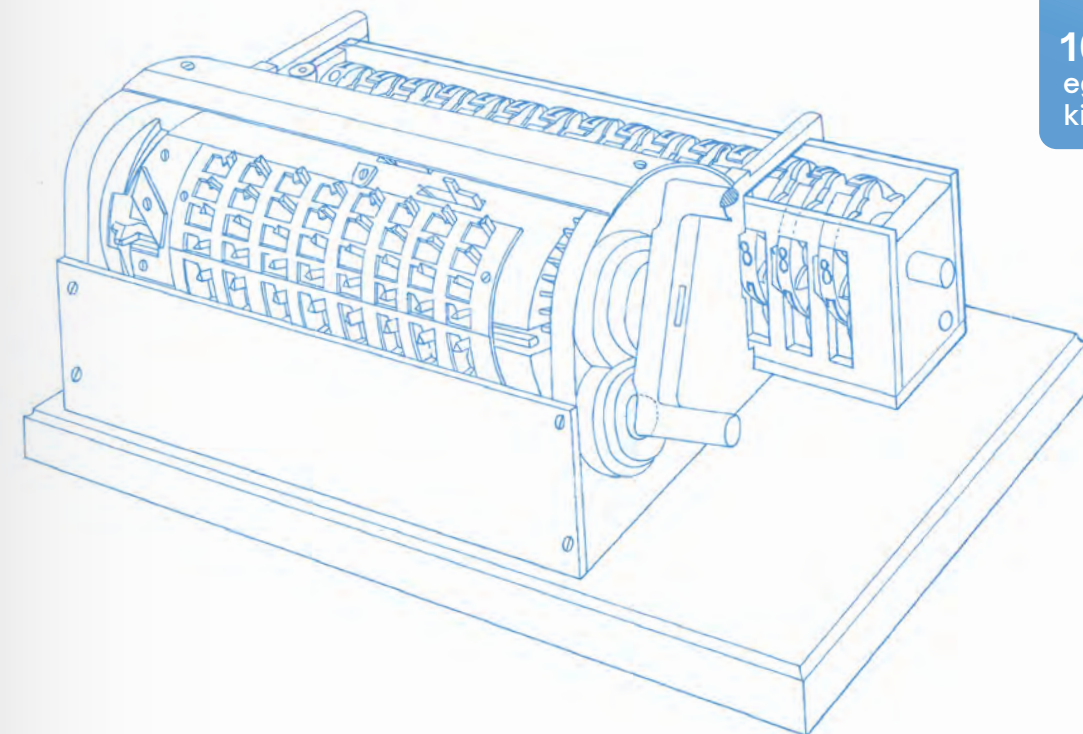
2023-ban a hivatal folyamatos működéséhez 4 240,2 millió Ft eredeti kiadási előirányzat állt rendelkezésre. A hivatal költség szerkezete stabil, a költségek aránya csak kis mértékben változott. A személyi és működési célú kiadások csökkenése mellett a dologi kiadások és beruházások növekedése tapasztalható. Továbbra is a személyi juttatások és járulékaik adják a működési kiadások legnagyobb részét (47,5%-át). A fennmaradó részből 33,5%-ot a folyó (dologi) kiadásokra, 10,8%-ot egyéb működési kiadásokra, 8,2%-ot pedig beruházásokra használt fel a hivatal. Az év elején a 323,9 millió Ft nagyságú maradvány (túlnyomó részét az elmúlt években megképzett és maradványként nyilvántartott tartalék adta) felhasználása kapta a legnagyobb hangsúlyt. 2023 során összesen 518,7 millió Ft bevételi többletet számolt el a hivatal. A maradvánnyal és bevételi többlettel növelt módosított kiadási előirányzat összege az év végén 5 083,1 millió Ft volt, amelynek 91,8%-os felhasználása 4 667,9 millió Ft tényleges kiadást eredményezett.

47,5%
személyi juttatások
és járulékaik

33,5%
folyó (dologi)
kiadások

8,2%
beruházások
finanszírozása

10,8%
egyéb működési
kiadások

8 | Testületek

A testületek közül az Iparjogvédelmi Szakértő Testület, a Szerzői Jogi Szakértő Testület és a Magyar Formatervezési Tanács munkájában vállalt szerepet az SZTNH.

Iparjogvédelmi Szakértő Testület

Az iparjogvédelmi jogvitás ügyekben felmerülő szakkérdésekben az Iparjogvédelmi Szakértő Testület jár el a bíróságok és más hatóságok megkeresése, valamint ügyfelek megbízása alapján. A testülethez 19 új megkeresés, illetve megbízás érkezett 2023-ban, ami növekvő ügyszámot jelez.

Szerzői Jogi Szakértő Testület

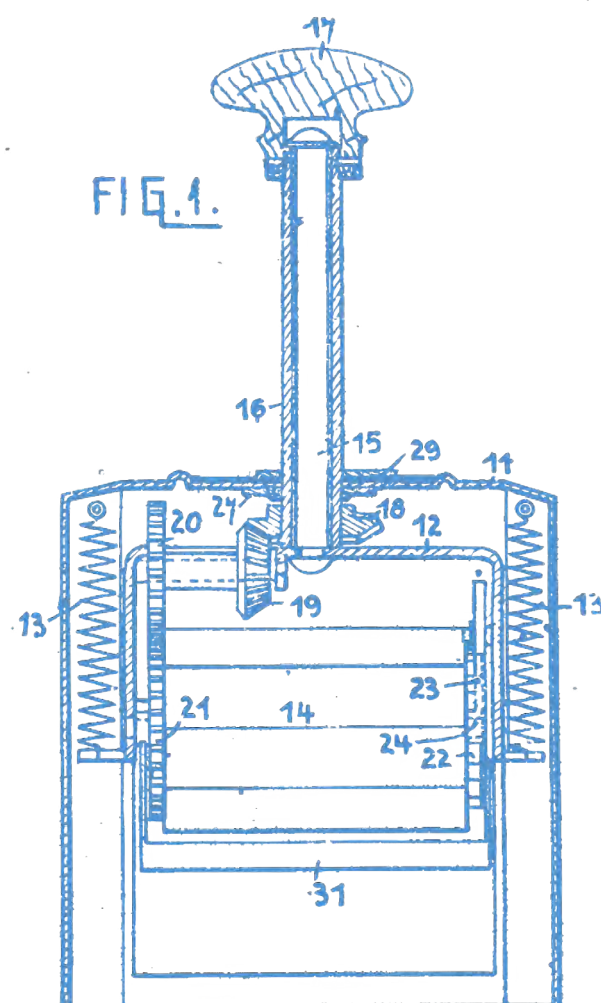
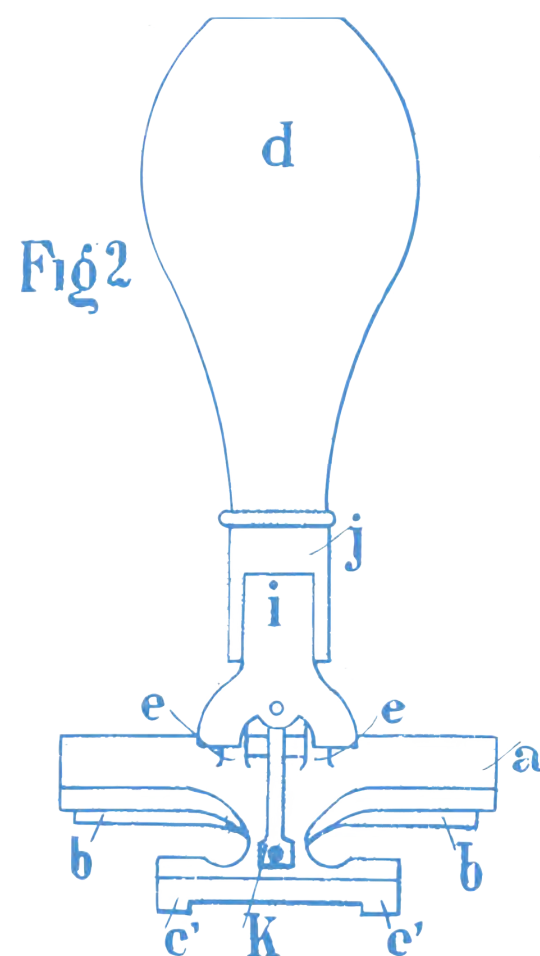
A Szerzői Jogi Szakértő Testület szerzői jogi jogvitás ügyekben felmerülő szakkérdésekről ad szakvéleményt a bíróságok és más hatóságok megkeresésére, illetve peren kívül vagy a pert megelőzően kérhetik fel a megbízók szakvélemény készítésére. 2023-ban 25 szakvélemény iránti felkérés, kirendelés, valamint 5 kiegészítő szakvélemény adása iránti felkérés érkezett a testülethez. Az év folyamán 19 szakértői vélemény készült el.

Magyar Formatervezési Tanács

A Magyar Formatervezési Tanács (a továbbiakban: MFT vagy tanács) – 2022 óta és a 2023-as év kétharmad részében az SZTNH mellett működő és általa finanszírozott – tanácsadó testületként a designszemlélet értékteremtő képességét állítja a középpontba.

Az MFT a gesztora három elismert design pályázatnak. A 44. alkalommal meghirdetett **Magyar Formatervezési Díj pályázat**on négy kategóriában benyújtott pályamunkák közül a zsűri 6 díjat és 6 különdíjat ítelt oda. Az MFT által alapított **Design Management Díj** a designgondolkodást és -menedzsmentet alkalmazó szervezeteket díjazza. A fiatal tervezők szakmai fejlődését segítő **Moholy-Nagy László Formatervezési Ösztöndíjpályázat** révén 2 ösztöndíjas kapott lehetőséget az alkotómunkára.

A Budapest Design Week 2023-ban ünnepelte alapításának 20. évfordulóját. A designszakma nemzetközileg is elismert seregszemléjét 2023. október 5. és 15. között rendezték meg, és fókuszába az elmúlt korszak designközösségének és eredményeinek ünneplése került. A fesztivál 10 napján 150 programot kínált Budapesten, valamint partnervárosokban Pécsen, Szombathelyen és Szegeden. A kormány 2023. szeptember 1-jén hatályba lépett döntése értelmében az MFT működtetése az SZTNH-től átkerült az NKFIH-hoz. A Magyar Formatervezési Tanács Irodája (MFT Iroda) az NKFIH tulajdonosi joggyakorlása alatt álló Nemzeti Innovációs Ügynökséghez (NIÜ) került. A módosított jogszabály szerint a testület elnöki feladatait ezen időponttól kezdődően az NKFIH elnöke **Kiss Ádám** látja el, a testület tagja az SZTNH elnöke, **Farkas Szabolcs**.

Impresszum

Kiadta a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala 2024 áprilisában
Felelős kiadó: Farkas Szabolcs
Szerkesztő: Botos-Penyigey Krisztina
Közreműködött: Sajtiné Sándor Erika
Lektorálta: Mándoki Mária, Gács János
Grafika: MITTE Communications

SZTNH, 2024
1081 Budapest II. János Pál pápa tér 7.
1438 Budapest, Pf. 415.
Telefon: +36 1 312 4400
www.sztnh.gov.hu

